

# תשורה

משמחת הנישואין של

יוסף הלוי ורחנה שיחיו

לעווענטאל

ג' ניסן ה'תשפ"ה



## פתח דבר

לזכרון טוב, ליום כלולת החתן הרה"ת **יוסף הלוי** שי' עם ב"ג הכלה המהוללה מ' **חנה** תחי, ועל יסוד ההנהגה בעת חתונת כ"ק אדמו"ר עם הרבנית הצדקנית נ"ע, ביום הבהיר י"ד כסלו תרפ"ט –

הננו בזה לכבד את כל הנוטלים חלק בשמחת לבבנו, מקרוב ומרחוק, בתשורה זו:

(א) **מכתבים ומענות** למשפחת החתן ולמשפחת הכלה.

(ב) אוסף צילומי **כתבי יד קודש** של הרבי בעינינים שונים.

(ג) **"יומן המשב"ק"** מחודש ניסן שנת תשכ"ג, תשכ"ה, תשכ"ח ותשכ"ט.

כהנ"ל נקלד ונערך ע"י הרה"ת חיים ישראל שי' הכהן שפערלין והרה"ת שמואל שי' באטלער גיסו של החתן; אשר הפקיד הרב **מאיר הארליג** ע"ה – ויבלח"ט בנו השליח הרה"ת **יהושע** שי' – על אוסף היומנים שלו, ולימד אותם בדיוק איך רשם לעצמו את פרטי היומן, והדריכם איזה פרטים ראויים להדפיס ולפרסם ברבים.

(ד) **מכתבי הרב יוסף ראדאל** – סב החתן ושעל שמו נקרא – ללידו הרב משה פנחס הכהן כ"ץ ע"ה, מעת שהותו בישיבת תומכי תמימים – באטוואצק, ווילנא, יאפאן ומאנטרעאל.

תודתינו נתונה להרה"ת **יוסף יצחק** שי' **הכהן כ"ץ** שפתח ארכיונו של סבו הרה"ח הרב משה פינחס ע"ה כ"ץ והמציא לנו מכתבים אלו.

וכן לאברכים חברי הכולל שע"י מזכירות כ"ק אדמו"ר הרה"ת **יוסף** (בהר' שמואל) שי' **הכהן כ"ץ** וש"ב הרה"ת **יוסף** (בהרשד"ב) שי' **הכהן ראדאל** על העזר בסידור ועריכת אוצר בלום זה. כהנ"ל נקלד ונערך ע"י הת' **יוסף יצחק** (בהר' פסח צבי שי') **שמעורלינג**.

(ה) סיפורים שרשם אבי החתן שי' מפי ר' **בנציון ריידער** ע"ה.

ויהי רצון, שתיכף ומיד "ישמע... קול ששון וקול שמחה" האמתי, כאשר "נזכה זעהן זיך מיטן רבי'ן", בהתגלות כ"ק אדמו"ר, תיכף ומיד ממש!

משפחת הלבשרטם

משפחת לעווענטאל

ג' ניסן, ה'תשפ"ה

שיקאגו, אילינוס





אהבתי לך שאלה וברקשת לעורר חוה שהרהר בלבו הטט להעביר על אמונתו בלאחר כל העבור על וכו'  
 להיותו עין הטעמי וברקש שחיה ברבים שרעבי יו שארית קורבן יהיה הפך ולעמוד באה אמת ולמען  
 השלם כי אין לו יוצא עמוק אריכה חו וברקש מחלוקת לם אשר חוב הצרות והמלאות הן מחלוקת לם  
 הרחיק צדקן מעלי ונעלה בטחום שרברי אלה האועטל יתקנו האורח ויהיו ארבען אשר ילא ילית  
 אחרי נעו חו קרבתה ואמר שלט שלט ארבעת כולם בברשתו דש וטובתו אונתם אורגון

המכתב הזה והמכתב (בלח"ק) מעבר לדף, הוא המונח הדות קדש. נוף כתב יד קדשו של רוד כיוק אאומרי. ארמורי אכנו הראשון.  
 רבינו הגדול וצוקלהיה נכמים ויע.

אהבתי לך שאלה וברקשת לעורר חוה שהרהר בלבו הטט להעביר על אמונתו בלאחר כל העבור על וכו'  
 להיותו עין הטעמי וברקש שחיה ברבים שרעבי יו שארית קורבן יהיה הפך ולעמוד באה אמת ולמען

אהבתי לך שאלה וברקשת לעורר חוה שהרהר בלבו הטט להעביר על אמונתו בלאחר כל העבור על וכו'  
 להיותו עין הטעמי וברקש שחיה ברבים שרעבי יו שארית קורבן יהיה הפך ולעמוד באה אמת ולמען

אהבתי לך שאלה וברקשת לעורר חוה שהרהר בלבו הטט להעביר על אמונתו בלאחר כל העבור על וכו'  
 להיותו עין הטעמי וברקש שחיה ברבים שרעבי יו שארית קורבן יהיה הפך ולעמוד באה אמת ולמען

## מכתב לסב החתן הרב נפתלי חיים הלוי לעווענטאל

**RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON**  
Lubavitch  
770 Eastern Parkway  
Brooklyn, N. Y. 11213  
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן  
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי  
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, ימי אלול, ה'תשמ"א  
שנת הקהל.  
ברוקלין, נ. י.

הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו'  
מו"ה נפתלי חיים שי'  
וזוג' תי'

שלום וברכה!  
מאשר הנני קבלה המכ' והחוברות וכו', ות"ח.  
לקראת השנה החדשה, הבאה עלינו ועל כל

ישראל לטובה ולברכה, הנני בזה להביע ברכתי,

להסולכל אשר לזק ברכת כתיבה וחתימה טובה

לשנה טובה ומחוקה בגשמיות וברוחניות.

בברכה להצלחה בכל עניניהם התי"ק

נ.ב.

אף שאין זה מקצועי, בכ"ז אעיר שהמאמרים שלה  
עושים רושם חזק וכו',

ובודאי-שכשידפיסו-עוד יתחזק הרושם. והשם  
יצליחה לקיים גם בזה, כל מעשיך יהיו לשם שמים,  
לדוגמא-שליטת הנפש ומנוחתה (ע"י חיים מחאימים  
לתכונות ודרישת הנפש) אפילו על צורת האותיות  
הנכתבות באצבעי היד דהגוף.

בברכה להצלחה בכל עניניהם התי"ק

**RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON**  
Lubavitch  
770 Eastern Parkway  
Brooklyn, N. Y. 11213  
493-9250

**מנחם מענדל שניאורסאהן**  
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי  
ברוקלין, נ. י.

בייה, ימי חנוכה ה'תשמ"ח  
ברוקלין, נ. י.

הרה"ח אי"א נוי"ב עוסק בצ"צ וכו'  
מוה' נפתלי חיים שי' הלוי  
א"א ע"י

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת המכ' וכו'  
ודבר בעתו -

בימי חנוכה - דעניננס מוסיף והולך ואור,  
ובמיחד אשר השנה שנת "הקהל" ושנת תשמ"ח,  
רמז אבל גלוי - לשמחה גלוי של עצמו (תשמח)  
ולשמח את האנשים הנשים והטף שיכול להגיע אליהם  
(תשמח)

ולהמשיך זה בכל ימות השנה.

הפ"נ שמכ' יקראו בעת רצון על הציון הק'.

בברכה לחנוכה מאמר  
ושמח  
יהודים גדלים

ווג' תי'

בברכה לחנוכה מאיר ושמח ולהצלחה בפרט בהפצת היהדות חתי"ק

# מכתבים לחתונת זקני החתן הרב יוסף הכהן ראדאל

**RABBI I. SCHNEERSOHN**  
OF LUBAWITZ  
770 EASTERN PARKWAY  
BROOKLYN, N. Y.  
SLODUM 6-2919

**יוסף יצחק שניאורסאהן**  
ליובאוויטש

ב"ה, י"ב סיון, תש"ב  
ברוקלין

ידיוי התלמיד החשוב  
והכי נעלה ור"ח אי"א  
מ"ה יוסף שי"א

שלום וברכה!

במענה על מכתבו שהחליטו  
להגביל זמן קסוה"ת למז"ס ליום א'הבע"ל  
ס"ו לחדש זה, טוב הדבר, והנני בזה לברכם  
בברכת מז"ס שתי"בגדא שבא בגשמיות  
וברוחניות, ובדבר הגבלת מועד הגיגת  
החתונה למז"ס, הנה בעז"ה יבחרו לקבוע  
בחדש אלול הבע"ל למז"ס בגשמיות  
וברוחניות.

תמו

הדו"ש ומברכו

**RABBI I. SCHNEERSOHN**  
OF LUBAWITZ  
770 EASTERN PARKWAY  
BROOKLYN, N. Y.  
SLODUM 6-2919

ב"ה, ה'אלול, תש"ב  
ברוקלין

ידיוי התלמיד החשוב והנעלה,  
הרב ור"ח אי"א מוה"ר יוסף  
שי"א

שלום וברכה!

במענה על מכתבו המבשר בשורת יום  
כלולתו עם ב"ג תחי"למז"ס, הנני בזה לברכו  
בברכת מז"ס, מזל-טוב! יתן הש"ת שתי"בשעה  
טובה ומוצלחת ויבנו בית בישראל על יסודות  
התורה והמצוה ומאשרים יהיו כל ימיהם  
בגשמיות וברוחניות.

תמו

הדו"ש ומברכם

# הרבי בחתונת אבי זקנתו של החתן הרב מנחם מענדל בוימוגארטן

י"ט אלול תש"ט







**RABBI J. SCHNEERSOHN**  
**OF LUBAWITZ**  
770 EASTERN PARKWAY  
BROOKLYN 13, N. Y.  
SLOCUM 6-2919

**יוסף יצחק שניאורסאהן**

**ליובאוויטש**

**ב"ה, י"ט אלול תש"ט**  
**ברוקלין.**

אל התלמיד החשוב מו"ה מנחם מענדיל שי'  
זב"ג הכבודה מרה שרה נחמה תחי'

שלום וברכה!

ליום הגיגת כלולתם, הנני בזה  
לברכם בברכת מז"ט, מז"ט יחן השי"ת שפהי'  
החזונה בשעה טובה ומוצלחת ויסתדרו בסדר  
חיים טובים ומאושרים בפרנסה טובה בהרחבה  
מתוך קביעות עתים לתורה והנהגה בדרכי  
החסידות והחסידים.

המברכם

בשם אבינו ייחודי



RABBI J. SCHNEERSOHN  
OF LUBAWITZ  
770 EASTERN PARKWAY  
BROOKLYN 13, N. Y.  
SLOCUM 6-2919

יוסף יצחק שניאורסאהן

ליום ב' 8/10/57

ב"ה, י"ט (כסלו) חש"ט  
ברוקלין.

ידידי הנכבד ה"ח א"י א"א מזה"ר  
מרדכי אברהם ישעי' ש"י  
וזוגתו הכבודה מרת מנוחה רחל תתי'

שלום וברכה!

ליום חגיגת כלולת בתם הכבודה  
מרת שרה נחמה תתי' עם ב"ג חלמידי החשוב  
מו"ה מנחם מענדיל ש"י, הנני בזה לברכם בברכה  
מז"ט, מז"ט יתן השי"ת ותתי' החתונה בשעה טובה  
ומוצלחה ויסתדרו בסדר חיים טובים ומאושרים  
בפרנסה טובה בהרחבה וידידי וזוגתו תתי' יקבלו  
מהם ומשאר ילידיהם וב"ב יחיו רוב נחת בגשם  
וברוח.

ידידו הדו"ש ומברכם ב' 5/10/57

ב"ה א"א א"י א"א





גראַנקרע ברקלין

ביה"ב' סיון תשי"ד  
ברוקלין.

מרת רעכיל וביג שיחיו.

שלום וברכה!

לקראת יום חתונתך בשעה טובה

ומוצלחת.

הנני בזה להביע ברכתך טובה ומצלחת ויבנו  
בית בישראל על יסודי התורה והמצוה כפי שהם  
מוקרים במאור שבתורה זוהי תורה החסידות.

בברכת מזל טוב מזל טוב מזל טוב

אשר  
זל  
זכה

אשר  
זל  
זכה

ביה"ב' סיון תשי"ד

ברוקלין.

[מרת רעכיל וביג שיחיו] מחו' . . וש"ב זוגתו מרת. .

שלום וברכה!

לקראת יום חתונתך בתם מרת רעכיל תי' בשעה טובה ומוצלחת

הנני בזה להביע ברכתך טובה ומצלחת ויבנו בית בישראל על

יסודי התורה והמצוה כפי שהם מוארים במאור שבתורה זוהי תורת  
החסידות.

ולאורך ימים ושנים טובות ירוו מהם ומכל יו"ח - שיחיו - רוב נחת  
חסידותי

בברכת מזל טוב מזל טוב מזל טוב מחו' וש"ב

גראנער ברוקלין

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON  
Lubavitch  
770 Eastern Parkway  
Brooklyn 13, N. Y.  
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן  
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי  
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, ימי הסליחות, ה'תשכ"ח  
ברוקלין, נ. י.

הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ מחו'  
מוה' מרדכי אברהם ישעי' ש.

שלום וברכה!

לקראת השנה החדשה, חבאה עלינו ועל  
כל ישראל לטובה ולברכה, הנני בזה להביע  
ברכתי, לו ולכל אשר לו, ברכה כחיבה  
וחתימה טובה לשנה טובה ומחוקה בגשמייה  
וברוחניות.

בברכה מאת  


הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ מחו'

בברכה מחו' חתי"ק

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch  
770 Eastern Parkway  
Brooklyn, N. Y. 11213  
Hyacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי  
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, כ"ף סיון ה'תשל"ה  
ברוקלין, נ. י.

משפחת גראנער שליט"א

נצטערתי להשמועה מפטירת הרבנית הצדקנית  
מצאצאי כ"ק אדמו"ר האמצעי-מרת מנוחה רחל ע"ה,

והמקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון  
וירושלים.

ומכאן ולהבא אך טוב וחסד ימצאם תמיד  
כל הימים.

בברכה  




# מכתב להרב מאיר הלברשטם לחתונת בנו הרב חיים ברוך הלברשטם

הלברשטם-נחני

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON  
Lubavitch  
770 Eastern Parkway  
Brooklyn, N. Y. 11213  
Hyacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן  
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי  
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, כס' אד"ש תש"ל  
ברוקלין, נ. י.

הרה"ח אי"א נו"נ בנש"ק וכו' מוה' מאיר שליט"א

שלום וברכה!

במענה על ההודעה אודות קשו"ת של בנו האברך הרב  
מוה' חיים ברוך שי' עם ב"ב תי' בשעה טובה ומוצלחת,

הנה יה"ר מהשי"ת שיבי' בשעה טובה ומוצלחת  
ולבנין עדי עד על יסודי התורה והמצוה כפי שהם  
מארים במאזני שבתורה זוהי תורת החסידות.

ויררו מהם רוב נחת יהודי אמיתי חסידותי.

בברכת מזל טוב מא' 9/22/59

הרה"ח אי"א נו"נ בנש"ק וכו' מחו' מוה' מאיר שליט"א

בנו האברך התמים מוה' חיים ברוך שי'

בכבוד ובברכת מזל טוב מחו' התי"ק

# צ'קים ששלח הרבי להרב מאיר הלברשטם

## כהשתתפות בהתונת בניו

מאיר הלברשטם M. SCHNEERSON 164  
1-32/210

19

PAY TO THE ORDER OF Rabbi M. Halberstam \$ 25<sup>00</sup>/<sub>100</sub>

Twenty-five and 00/100-----DOLLARS

M. SCHNEERSON No. \_\_\_\_\_

June 9 19 75 1-32/210

PAY TO THE ORDER OF Rabbi Meyer Halberstam \$100<sup>00</sup>/<sub>100</sub>

מאיר הלברשטם M. SCHNEERSON No. \_\_\_\_\_

19 1-32/210

PAY TO THE ORDER OF Rabbi M. Halberstam \$ 25<sup>00</sup>/<sub>100</sub>

Twenty Five and 00/100-----DOLLARS

**National Bank of North America**  
781 Eastern Parkway, Brooklyn, N. Y. 11213 122

FOR *M. Schneerson*

1:02100032:002300902008

זה"א קמט, א.

# "צעטל" בכת"ק לר' היים ברוך הלברשטם

לפני נסיעתו לאה"ק יחד עם משפחתו לחג הפסח תשל"ג

אברהם

זה רחמי אלהים  
מלך המלכות  
ויגבורתו  
קס"ט (תשל"ג)  
דמאזאל  
ודאזאל

אברהם הלברשטם  
ב' תמוז תשל"ג

להרח"ב שי' הלברשטם

תח על הדו"ח.

ויתברכו בנסיעה (רצו"ש) בשטומוצ

ובחה"פ כו"ש.

מצו"ב ב' הגש"פ לו ולזוג' תי'

פ"ש וברכת החג להוריו שליט"א.

מהיר



הלברשטס - ברוקלין

**RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON**  
Lubavitch  
770 Eastern Parkway  
Brooklyn, N. Y. 11213  
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן  
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי  
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, כה' סיון תשל"ח  
ברוקלין, נ.י.

הו"ח אי"א נו"נ בנש"ק וכו'  
מוה' חיים ברוך שי'  
ודוג' חי'

שלום וברכה!

במענה על ההודעה אודות יום הולדת השלישי של בנם שלום  
דובער שי', הנה מועתק לקמן קטע ממכתב כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה  
נבג"מ זי"ע בנוגע למנהג ישראל זה. ויה"ר מהשי"ת שיגדלו ביחד עם  
דוג' חי' לתורה ולחופה ולמעשים טובים מתוך הרחבה.

בברכה  


וז"ל כ"ק מו"ח אדמו"ר.

.... ובדבר גזיזה השערוה -אפשרעניש- הוא דבר גדול במנהג  
ישראל ועיקרו הוא בהחינוך והשאת פיאות הראש, ומיום הגזיזה והנחת  
הפיאות של הראש, נהגו להדר להרגיל את התינוק בענין נשיאת ט"ק וברכות  
השחר וברכת המזון וק"ש שעל המטה. והשי"ת יהי' בעזרם שיגדלוהו לתורה  
ולחופה ולמעשים טובים מתוך פרנסה בהרחבה ובמנוחה הדעה בגשמייה וברוחניות.

הו"ח אי"א נו"נ בנש"ק וכו'

# מכתב אדמו"ר הרי"צ לחתונת אבי זקנו של הכלה הרב מאיר הברשטם

RABBI J. SCHNEERSOHN  
OF LUBAWITZ  
770 EASTERN PARKWAY  
BROOKLYN 13. N. Y.  
SLOCUM 6-2919

יוסף יצחק שניאורסאהן  
ליובאוויטש

ב"ה, ביאליק, תש"ה  
ברוקלין

כבוד ידידי מהר"י הרה"ג  
הנכבד והכי נעלה, הנודע  
לטם תהלה, גזע תרסיסים,  
רו"ח אי"א מוה"ר יעקב  
שליט"א,

שלום וברכה!

במענה על סכתבו המבשר מחגיגת  
כולת בנם הנכבד הרב מו"ה מאיר טייטלבוים  
ב"ג הכבוד, סרת צביה רחל הרי"צ, הנני בזה  
לברכם בברכת מז"ס, יתן השי"ת סתה"י  
בשעטום"צ ויבנו בית בישראל על יסודות  
התורה והמצות ומאוסרים יהיו כל ימיהם  
וידידי וביתו יחיו יראו בהם ובסאר  
ילידיהם יחיו רוב נחת וגיל בגשמיות  
וברוחניות.

הדו"ס ומברככם



# מכתב לחתונת זקני הכלה הרב דוד ורוחמה טאהלער

HARBI MENACHEM M. SCHNEERSON  
Lubavitch  
770 Eastern Parkway  
Brooklyn, N. Y. 11213  
Hyacinth 39250

מנחם מענדל שניאורסאהן  
ליובאוויטש  
770 איסטערן פארקוויי  
ברוקלין, נ.י.

ב"ה, ד' אלול תשל"ה  
ברוקלין, נ.י.

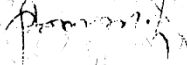
האברך הו"ח אי"א נו"ג וכו'  
מוה' דוד שי'  
וב"ג תי'

שלום וברכה!

שמענו על ההודעה שקב"צות זלן וחתונת  
לינום ז"ל אלול תשל"ה.

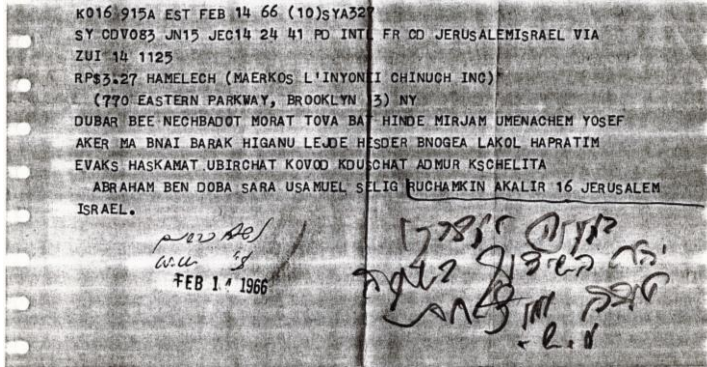
הנני בזה להביע ברכתך מל טוב  
מזל טוב ושחיה' בשעה טובה ומזלחה וירבו  
רוח ושמחה ביני וביני עד של יחודי המורה  
והמאזן של שנת הברכה בתחילת המעשה וזמן  
חורת החתונות.

בברכת מזל טוב מזל טוב  
וכוח"ט



# כתבי יד קודש

א



במענה למברקו

יהא השידוך בשעה טובה ומוצלחת

מ.ש.

ב

~~התקן~~  
 המענה על המכתב  
 תפוצץ לך - כבודי זילי  
 בל שמואל  
 (240 קניסא הכני)

שי' הכהן

במענה על הודעתו ...

תספורת - כדאי לעשות בל"ג בעומר.

(סיום בנוסח הרגיל)

ג

אהבה רבה על כל אדם  
 ואהבה רבה  
 אהבה רבה רבה רבה  
 רבה רבה?  
 יום והחסידיק האומניק אקור נפו"

לטלפן

אזכירם על הציון הק' ואחכה לבשו"ט

מהלך עבודתו במשרתו בקודש?

ד

FROM \_\_\_\_\_  
 2 בסכו חנו"מ  
 רבה  
 רבה רבה רבה רבה  
 רבה  
 RABBI M. SCHNEERSON  
 770 Eastern Parkwa  
 Brooklyn 13,

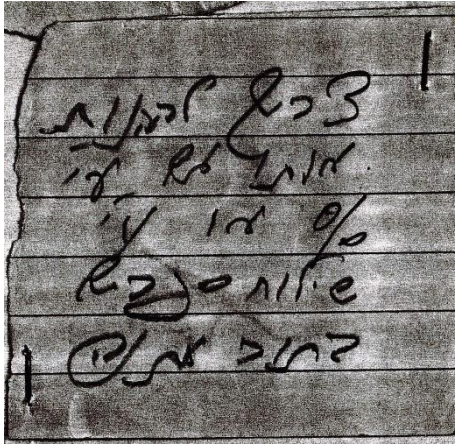
מעמד

הרוצה בעילום שמו



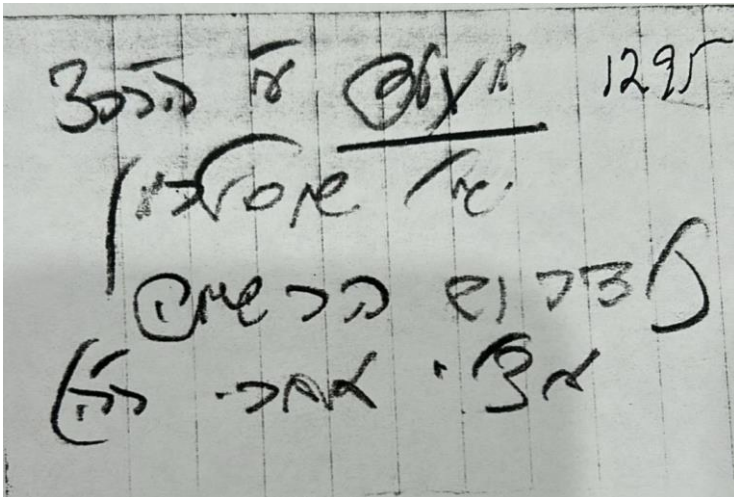


ז



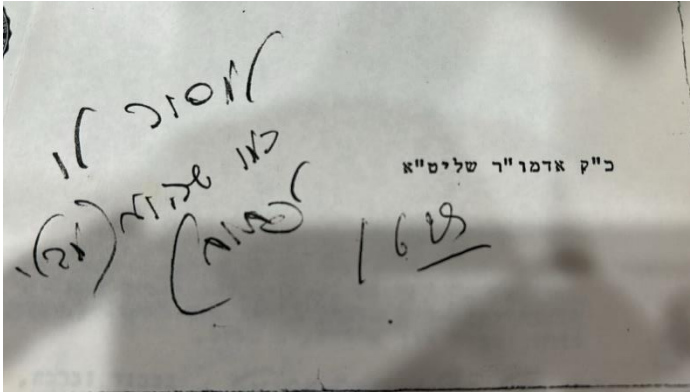
צריך לההנות אותנו עם ע"י או ע"י שילוח ספרים בתור מתנה

ח

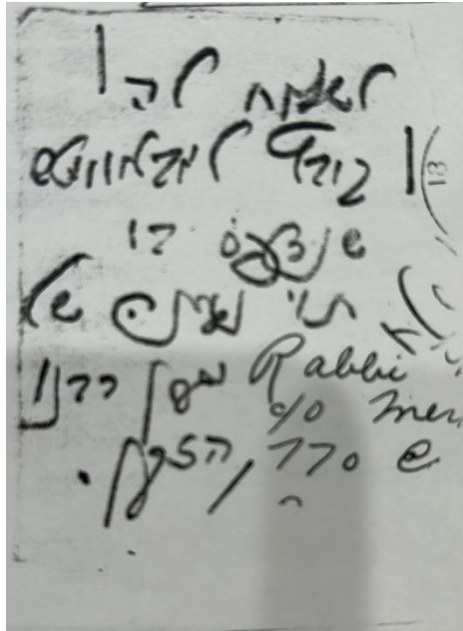


מעמד ע"י הר"צ שי' שוסטרמן  
(לדרוש הרשימה אצלי אחרי ר"ה)

ט



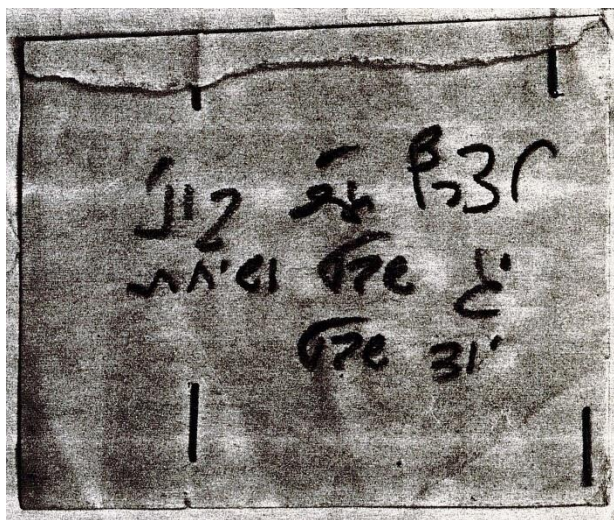
למסור לו כמו שהוא (מבלי לפתוח)



לשלוח לה קובץ ליובאוויטש שנדפס בו תוי נגינה של נגון רבנו הזקן.

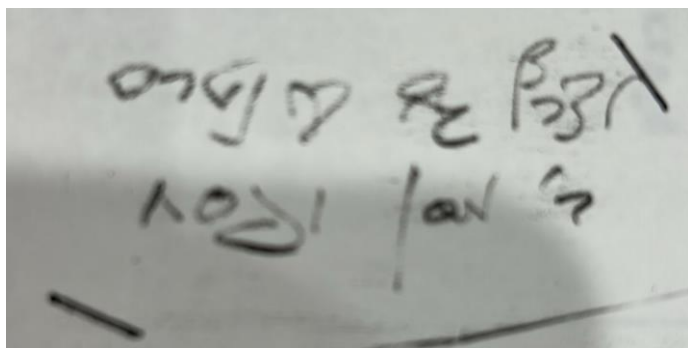


יא



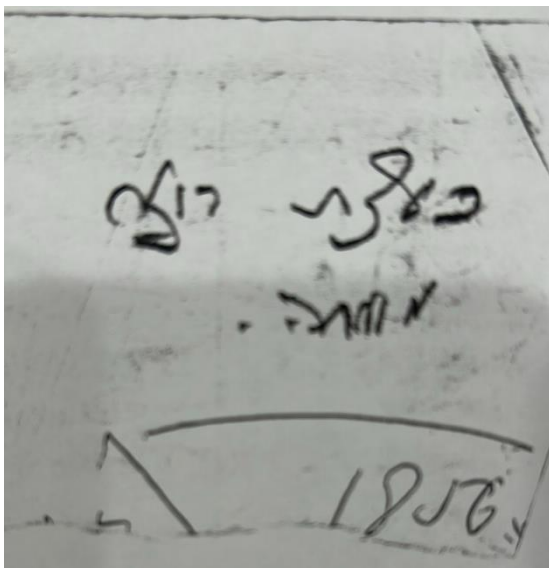
לצרף ג"כ קוני' יג שבט ושיחת יוד שבט

יב



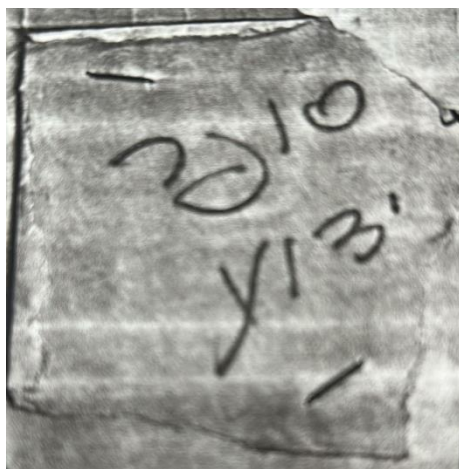
לצרף גם קונטרס ב' ניסן ופסח

יג



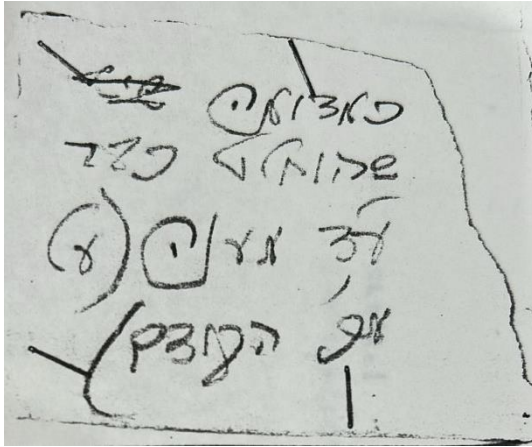
כעצת רופא מומחה.

יד



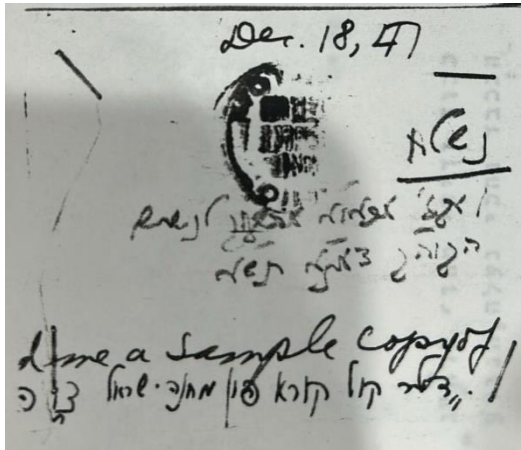
סופר ידוע

טו



כמדומה שגש שהוחלט כבר ע"ד מענה (על מכ' הקודם)

טז

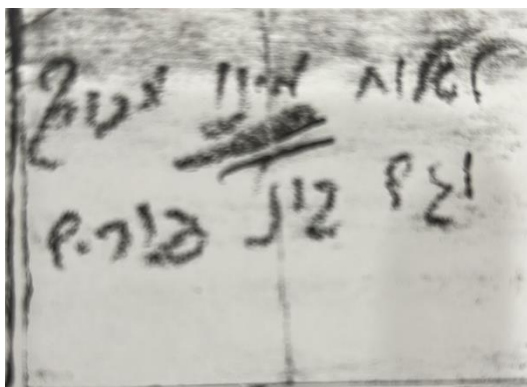


נשלח

1 עקז' מכאו"א מהקו"ק [מהקול קורא] לנשים

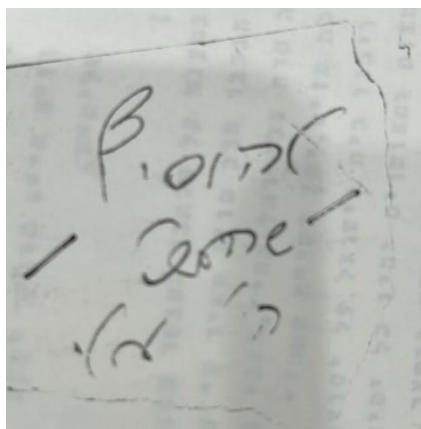
הקוה"ק דמנ"א תש"א

יז



לשלוח אין מכורך  
וגם קונ' פורים

יח



להוסיף שהמכ' הי' אלי

## יומן המשב"ק ר' מאיר הארליג ע"ה

יומניו של הרב הארליג מתייחדים, בין השאר, בכך שהם מתארים כמעט כל יום במשך שנות הנשיאות(!).

יומניו זכו ליחס נדיר מכ"ק אדמו"ר, בהזדמנויות שונות. ומהם: באחת השנים, כשחלו הימים י"ג - י"ד - ט"ו אייר בימי חול, כ"ק אדמו"ר רצה לדעת מה הייתה הנהגתו הק' בנסיעה לאוהל בפעם הקודמת שהייתה קביעות זו, וביקש מהמזכיר הריל"ג ע"ה: "צו פרעגן ביי הארליג, ווייל מסתמא האָט ער עס ביי אים פאַרשריבן".

כהנ"ל נקלד ונערך ע"י הרה"ת **חיים ישראל שי' הכהן שפערלין** והרה"ת **שמואל שי' באטלער** גיסו של החתן; אשר הפקיד הרב **מאיר הארליג ע"ה** - ויבלח"ט בנו השליח הרה"ת **יהושע שי'** - על אוסף היומנים שלו, ולימד אותם בדיוק איך רשם לעצמו את פרטי היומן, והדריכם איזה פרטים ראויים להדפיס ולפרסם ברבים.

## ניסן תשכ"ב

### יום שלישי ו' ניסן

כ"ק אד"ש הגיע 770ל בשעה 12:30. מנחה ומעריב כרגיל. היום הודיע כ"ק אד"ש שיתוועד בי"א ניסן. גם אני שלחתי מכתב לכ"ק אד"ש מאדמו"ר הרש"ב ואמר לי יש"כ כ"ק אד"ש נסע לביתו בשעה 11:00.

### יום רביעי ז' ניסן

כ"ק אד"ש הגיע 770ל בשעה 11:05. מנחה ומעריב כרגיל. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 11:45.

### יום חמישי ח' ניסן

כ"ק אד"ש הגיע 770ל בשעה 10:00 ונכנס לקריה"ת כרגיל. כ"ק אד"ש לא יצא לתפילת מנחה. מעריב כרגיל. ליל יחידות משעה 8:30 עד 3:30 ואחרי זה הלך כ"ק אד"ש לביתו.

### יום שישי ט' ניסן

כ"ק אד"ש הגיע 770ל בשעה 1:00. מנחה וקבלת שבת כרגיל. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 9:40.

### שב"ק י' ניסן

כ"ק אד"ש הגיע 770ל בשעה 9:50. התפילות היו כרגיל. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 4:00 וחזר 770ל בשעה 6:00. מנחה כרגיל ואחרי זה אמר ה"הגדה". מעריב ואחרי זה היה קידוש לבנה ואמר לי שלום עליכם. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 11:45.

### יום ראשון י"א ניסן

כ"ק אד"ש הגיע 770ל בשעה 10:30 ואחרי זה הלך אל המקוה וחזר 770ל. אחר כך הלך לאהל

### יום חמישי א' ניסן ה'תשכ"ב

כ"ק אד"ש הגיע 770ל בשעה 10:00 ונכנס לקריה"ת כרגיל והורה משהו בקשר להמאמרים דב' ניסן. כ"ק אד"ש נכנס לתפילת מנחה בשעה 3:25. מעריב היה כרגיל. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 12:15.

### יום שישי ב' ניסן

כ"ק אד"ש הגיע 770ל בשעה 10:00. בשעה 11:00 הלך למקוה ובשעה 1:00 הלך לאוהל וחזר 770ל בשעה 5:50. אחר כך התפלל מנחה ואחר שמונה עשרה הוציא כל המוקצה מהכיסים שלו. אחר כך הלך כ"ק אד"ש לביתו וחזר 770ל בשעה 6:30. קבלת שבת כרגיל והלך לביתו בשעה 9:30.

### שב"ק ג' ניסן

כ"ק אד"ש הגיע 770ל בשעה 8:45. כל תפילות השבת היו כרגיל כמו בכל שבת. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 11:30.

### יום ראשון ד' ניסן

כ"ק אד"ש הגיע 770ל בשעה 12:45. מנחה התקיים בשעה הרגילה. בשעה 6:30 יצא כ"ק אד"ש לשאוב מים שלנו עבור מצות דכפ"ח וכ"ק אד"ש לא היה בשמחה. מעריב היה כרגיל. כ"ק אד"ש נסע לביתו עם הרבנית בשעה 11:00.

### יום שני ה' ניסן

כ"ק אד"ש הגיע 770ל בשעה 10:00 ונכנס לקריה"ת כרגיל. מנחה ומעריב כרגיל. כ"ק אד"ש הלך לביתו עם הרכב בשעה 11:45.

ערבית.

### יום רביעי י"ד ניסן ערב חג הפסח

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 9:00. בשעה 10:35 נתן לי ולהריל"ג פני"ם לקחת לביעור חמץ והיה כרגיל. מנחה היה בשעה 3:15. בשעה 3:30 התחיל לחלק מצות לאנ"ש עד 6:00. כ"ק אד"ש הלך לביתו וחזר ל770 בשעה 7:30. מעריב היה כרגיל. בשעה 9:00 הלך כ"ק אד"ש לסדר של התלמידים ואמר גוט יו"ט ואז צריך להיות ואחרי כן יצאו ברכוש גדול בגשמיות ורוחניות. בשעה 9:30 התחיל כ"ק אד"ש הסדר שלו כרגיל בכל שנה. אכל הרבה מרור ובאכילתו היה עבודה קשה. אחרי אכילת הדגים אמר כ"ק אד"ש לחיים. אכילת האפיקומן לקח 20 דקות. אני נתתי את היין לכ"ק אד"ש בחלק הב' של הסדר. סיום הסדר היה בשעה 1:00. ואחרי זה ניגן הרבה מאוד א-לי אתה ואודן. אחרי זה הלך כ"ק אד"ש עם אימו שתליט"א לביתה וחזר ל770. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 2:10.

### יום חמישי ט"ו ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:00. התפילות היו כרגיל. בכל התפילות במשך החג ציוה לנגן אתה בחרתנו. בשעת סעודת יו"ט אמר איזה דברים אודות ה"הגדה" הסעודה התחילה בשעה 3:10 אחר כך היה מנחה כרגיל. בשעה 7:30 נכנס לתפילת מעריב. בשעה 10:00 נכנס כ"ק אד"ש לערוך את הסדר שלו. אני הלילה נתתי לכ"ק אד"ש את היין בחלק הב' של הסדר. סיים הסדר הלילה הוא בשעה 1:15 והלך ללות את אמו שתליט"א לביתה. בשעה 1:30 נכנס להתוועדות דיבר ענינים אמירת ההגדה בשמחה גדולה, בארעא דישראל...בני חורין, מאמר עבדים היינו, כנגד ארבעה בנים, ואחרי

ולקח איתו כל הרשימות עם המעות שאנ"ש נתנו לכ"ק אד"ש עבור י"א ניסן. כ"ק אד"ש חזר מהאהל בשעה 5:50. מנחה ואחר כך מעריב. כ"ק אד"ש נכנס להתוועדות בשעה 8:45 דיבר ענינים יום הולדת שישים שנה, סיום מסכת פסחים ועניני פדיון הבן, מאמר, שישים שנה ועניני פסח, הכרת תודה לברכתם של אנ"ש לכ"ק אד"ש. מאמר, לימוד התורה לאחרי הנישואין, מבצע חלוקת מצה, באמצע ההתוועדות התחיל והריקותי לכם ברכה וגם בשביל אנ"ש אשר לא יכלו לשלוח מכתב ברכה בעצמם. בסיום ההתוועדות התחיל אני מאמין וסיים ההתוועדות בשעה 12:20. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 12:45 והיה בשמחה.

### יום שני י"ב ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:00 ונכנס לקריה"ת כרגיל. בשעה 2:40 נכנס אחד לכ"ק אד"ש והיה שם עד 4:00 ואחרי זה התקיימה תפילת מנחה. מעריב כרגיל. בלילה נתן כ"ק אד"ש המכתב עבור חג הפסח. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 12:15.

### יום שלישי י"ג ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:30 ואחר כך הלך למקוה. ובשעה 3:15 הלך לאהל וחזר ל770 בשעה 5:30 ואחרי זה התקיימה תפילת מנחה ונתן לרש"ל \$61 להתוועדות ולהתחילה תוך הג' ימים בין י"א ל"ג ניסן ולהמשיכה על כל השנה. אחר כך הלך לביתו וחזר ל770 עבור מים שלנו בשעה 6:35. אחר כך הלך לאמו שתליט"א. אחרי מעריב היה שם רבא"ג ואחריו ר' ניסן מינדעל וסיים מכתב כללי. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 10:45 לבדוק את החמץ. פעם ראשונה שלא הולך לבדוק את החמץ מיד אחרי תפילת



### יום שלישי כ" ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:00 ונכנס לתפילת שחרית כרגיל. מנחה בשעה 2:15 מעריב התקיים כרגיל ולאחריה סעודת יו"ט כרגיל. אחרי זה הלך לביתו בשעה 11:00.

### יום רביעי כ"א ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:00. התפילות היו כרגיל. סעודת יו"ט התחיל בשעה 1:30 וסיים בשעה 2:45. לא דיבר כלום מנחה כרגיל. מעריב כרגיל ולאחריה סעודת יו"ט בשעה 9:45. אמר שאחרים אומרים שהושיעה הוא ניגון פולין וצריך לעשות את זה לניגון חב"ד. סיים הסעודה בשעה 11:00. אחר כך הלך ללוות את אמו שתל"ט א לביתה. ואחר זה הלך כ"ק אד"ש לביתו.

### יום חמישי כ"ב ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:00 ונכנס לתפילת שחרית כרגיל. סעודת יו"ט אחר היה תפילת בשעת אתה בחרתנו היה בשמחה גדולה. בשעה 6:35 נכנס להתוועדות. דיבר ענינים סעודת משיח, ד' כוסות, למה לא אוכלים מצה ומרור בסעודת משיח, והיה ביום ההוא יוסף ה' שנית ידו, מאמר, תהלוכה, משיח, בחצות הלילה, גלות מצרים, שיחה לנשי חבד, אחר כך היה ברכת המזון מעריב הבדלה וכוס של ברכה. סיים בשעה 2:30. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 3:00.

כן יצאו ברכוש גדול, כבד הרעב בארץ, לשנה הבאה בירושלים. כל ההתוועדות דיבר כ"ק אד"ש בעיניים עצומות. ההתוועדות נגמרה בשעה 3:30 ואחרי זה הלך כ"ק אד"ש לביתו.

### יום שישי ט"ז ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:00. התפילות היו כרגיל. סעודת יו"ט התחילה בשעה 1:30. דיבר בענין לשמור ב' יום של יו"ט בשביל שמר' גורארי' מנחה וקבלת שבת כרגיל. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 9:30.

### שב"ק י"ז ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:00. כל תפילות היום היו כרגיל. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 11:45.

### יום ראשון י"ח ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:00 שחרית כרגיל בימי חול המועד. אחר כך אמר להרב יאלעס אשר אין הוא יכול לדבר בבית הכנסת מנחה כרגיל בשעה 3:15. בשעה 7:30 נכנס לתפילת ערבית. בשעה 10:45 הלך כ"ק אד"ש לביתו.

### יום שני י"ט ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:00. כל תפילות היום היו כרגיל. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 11:30.



חול המועד פסח תשכ"ב



**יום שישי כ"ג ניסן**

כ"ק אד"ש נסע לביתו עם הרבנית בשעה 11:30.

**יום שלישי כ"ז ניסן**

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 12:45. מנחה ומעריב כרגיל. כ"ק אד"ש נסע לביתו עם הרבנית בשעה 11:30.

**יום רביעי כ"ח ניסן**

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 1:10. כ"ק אד"ש לא יצא לתפילת מנחה. מעריב כרגיל. כ"ק אד"ש נסע לביתו עם הרבנית בשעה 11:20.

**יום חמישי כ"ט ניסן**

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:00 ונכנס לקריה"ת כרגיל. אחר כך הלך למקוה. בשעה 1:25 הלך לאהל וחזר ל770 בשעה 5:45 אחר כך התפלל מנחה והלך לבקר את אמו שתליט"א. וחזר ל770 בשעה 7:00. מעריב כרגיל. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 11:40 בדרכו אמר להרב חדקוב שלא תהיה התוועדות בשב"ק.

**יום שישי ל' ניסן**

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 12:30. בשעה 6:30 היה הרבא"ג בחדרו הק' עד 7:45. מנחה וקבלת שבת כרגיל. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 9:30.

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 12:00. בשעה 5:15 נכנס ר' יעקב כץ לכ"ק אד"ש והיה שם עד 6:40. מנחה, ואחרי מנחה הלך כ"ק אד"ש לביתה של אמו שתליט"א. קבלת שבת כרגיל. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 9:30.

**שב"ק כ"ד ניסן**

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 6:10. תהלים והתפילות היו כרגיל. ציוה לנגן האדרת והאמונה. התוועדות בשעה 1:30. דיבר ענינים משיח, מאמר, תהלים ס"א, המשך להתוועדות י"א ניסן, פרקי אבות. אחר כך היה תפילת מנחה. בשעה 7:35 נכנס לתפילת ערבית. ליל יחידות לאורחים שהגיעו לחג הפסח משעה 9:00 עד 6:10 ואחר זה התפלל בחדרו ואחרי זה הלך כ"ק אד"ש לביתו בשעה 7:15 בבוקר.

**יום ראשון כ"ה ניסן**

בשעה 2:15 הגיע כ"ק אד"ש ל770. מנחה כרגיל. בשעה 9:30 יצא כ"ק אד"ש לתפילת ערבית כרגיל. כ"ק אד"ש נסע לביתו בשעה 11:25.

**יום שני כ"ו ניסן**

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:00 ונכנס לקריה"ת כרגיל. מנחה ומעריב כרגיל.

## הנהגת הרבי בעת לבישת טלית כפי שנרשם מפי ר' מאיר הארליג ע"ה

ב"ה, יום ה' כ"ט ניסן תשכ"ב, בשעה 12:40,

הארליג  
מאיר שי' האליג סיפר לי שעלה בידו היום לראות (ע"י החלוון) איך  
שכל כ"ק אדמו"ר שליט"א מתעטף בציציה:

בתחילה הניח הטלית כשאינה מקופלה על שכמו הימני ולקה הד'  
הציציה אח"כ הסירה מעל שכמו ושוב החזירה על שכמו ונשק הציציה  
ג' פעמים רצופים (על הענינים ונשיקם) ואח"כ התעטף בהטלית  
והניח שני הציצית של צד הימני על שכמו השמאלי, והסירן משם  
ואח"כ שוב עשה כנ"ל.

## ניסן תשכ"ג

### שב"ק ה' ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:00.  
התפילות היו כרגיל. מנחה התקיימה בשעה  
5:30. מעריב כרגיל. כ"ק אד"ש הלך לביתו  
בשעה 10:45.

### יום ראשון ו' ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 12:45. מנחה  
ומעריב כרגיל. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה  
11:25.

### יום שני ז' ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:00 ונכנס  
לקריה"ת כרגיל. מנחה היה בשעה 3:30 כ"ק  
אד"ש הלך לביתו וחזר ל770 בשעה 6:50.  
מעריב כרגיל. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה  
2:30. היום היו אצל כ"ק אד"ש כמה מאנ"ש  
מאה"ק.

### יום שלישי ח' ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 1:30 בשעה  
3:07 נכנס הראש ישיבה לכ"ק אד"ש. כ"ק  
אד"ש לא יצא לתפילת מנחה. כ"ק אד"ש הלך  
לביתו בשעה 5:30 וחזר ל770 בשעה בשעה  
6:50. מעריב כרגיל. כ"ק אד"ש הלך לביתו  
בשעה 11:30.

### יום רביעי ט' ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 12:45. מנחה  
בשעה 3:30. כ"ק אד"ש עבד על מכתב לחג  
הפסח. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 5:45  
וחזר ל770 בשעה 6:50. מעריב כרגיל. כ"ק  
אד"ש הלך לביתו בשעה 11:30.

### יום שלישי א' ניסן ה'תשכ"ג

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:05 ונכנס  
לקריה"ת כרגיל. כ"ק אד"ש נכנס לתפילת  
מנחה בשעה 3:25 והיה כרגיל. כ"ק אד"ש  
הלך לביתו בשעה 5:30 וחזר ל770 ובשעה  
6:55 נכנס לתפילת ערבית. אח"כ נתן מאמר  
ללמוד ביום ב' ניסן. כ"ק אד"ש הלך לביתו  
בשעה 11:15.

### יום רביעי ב' ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:30. אח"כ  
הלך למקוה ובשעה 1:15 נסע לאהל וחזר  
ל770 בשעה 6:00. אח"כ היה תפילת מנחה  
ואחרי זה יצא למים שלנו עבור מצות של  
כפ"ח. ואחרי זה הלך לבקר את אמו  
שתליט"א וחזר ל770 ובשעה 7:00 היתה  
תפילת ערבית. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה  
11:45.

### יום חמישי ג' ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 9:30 ונכנס  
לקריה"ת כרגיל. מנחה כרגיל בשעה 3:15.  
כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 5:35 וחזר ל770  
ובשעה 6:50 נכנס למעריב. כ"ק אד"ש הלך  
לביתו בשעה 12:10.

### יום שישי ד' ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 12:45.  
מנחה וקבלת שבת כרגיל. כ"ק אד"ש הלך  
לבקר את אמו שתליט"א ומשם לביתו בשעה  
10:00.

### יום חמישי י' ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:00 ונכנס לקריה"ת כרגיל. אחר כך הלך למקוה ובשעה 1:00 נסע לאהל וחזר ל770 בשעה 6:00. אחר כך התקיימה תפילת מנחה. אחרי זה הלך כ"ק אד"ש לביתו וחזר ל770 בשעה 7:03. מעריב כרגיל ובשעה 1:45 הלך כ"ק אד"ש לביתו.

### יום שישי י"א ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:00. אחרי משך זמן הלך למקוה ונסע לאהל בשעה 12:40. כ"ק אד"ש חזר ל770 בשעה 5:55 ואחרי זה היה מנחה ואחרי זה הלך לבקר את אמו שתליט"א בביתה. קבלת שבת כרגיל. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 9:20.

### שב"ק י"ב ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:00. התפילות היו כרגיל. מנחה בזמן הרגיל ואחרי זה אמר את ה"הגדה". מעריב כרגיל ואחרי זה קידוש לבנה ואמר לי שלום עליכם. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 10:05.

### יום ראשון י"ג ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:30. הלך למקוה ובשעה 1:00 הלך לאהל וחזר ל770 בשעה 4:40. אחר כך התקיימה תפילת מנחה ואחר כך נתן לרש"ל \$5 ואחרי זה הלך כ"ק אד"ש לביתו וחזר ל770 בשעה 6:20 ויצא למים שלנו. מעריב כרגיל. בשעה 8:25 הלך כ"ק אד"ש לביתו לבדוק את החמץ וחזר ל770 בשעה 9:00. אחר כך היה אצל כ"ק אד"ש ר' יעקב כץ. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 1:35.

### יום שני י"ד ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 9:30. בשעה 10:40 היה ביעור חמץ כרגיל. אחרי זה חתם כ"ק אד"ש כרטיסי שנה טובות. מנחה בשעה 3:10 ובשעה 3:25 התחיל לחלק מצה לאנ"ש והיה כרגיל. סיים בשעה 6:00. מעריב כרגיל. בשעה 8:40 הלך כ"ק אד"ש לראות את ה"סדר" של התלמידים. בשעת 9:35 התחיל כ"ק אד"ש את ה"סדר" שלו. אכילת המרור היה עבודה מאוד קשה כ"ק אד"ש גמר את חלק ראשון של הסדר בשעה 11:55 והיה אכילת דגים ובשר תוך ארבע דקות אכילת אפיקומן התחיל בשעה 11:59 כ"ק אד"ש מזג כוס של אליהו קודם ברכת המזון והיה כרגיל. לאחרי הסדר בשעה 1:45 הלך כ"ק אד"ש ללות את אימו שתליט"א לביתה ומשם לביתו.

### יום שלישי ט"ו ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:00. התפילות היו כרגיל וציוה לנגן האדרת והאמונה. סעודת יו"ט בשעה 2:00 ולאחריה מנחה והיה כרגיל. מעריב כרגיל. קודם הסדר ביקש הבן של ר' יעקב כץ הגדה מכ"ק אד"ש וכ"ק אד"ש נתן לו. כ"ק אד"ש התחיל את הסדר כמו בליל א' וגמר בשעה 1:00. ואחרי זה היה התוועדות של כ"ק אד"ש משעה 1:30 עד 4:00 דיבר ביאורים על ה"הגדה". ואחרי זה הלך כ"ק אד"ש לביתו.

### יום רביעי ט"ז ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 9:55. התפילות היו כרגיל. סעודת יו"ט כרגיל.

מעריב כרגיל וכ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 11:55.

### יום חמישי י"ז ניסן

בענינים של משיח, אחש"פ, ברכת שחינו בימים האחרונים, תהלוכה, כ"ק אד"ש הורה לר' אברהם דריזין לומר לחיים וגם נתן לו כוס של ברכה. ברכת המזון הבדלה וכוס של ברכה וסיים בשעה 1:30. בשעה 2:15 הלך כ"ק אד"ש לביתו.

### יום רביעי כ"ג ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 11:25 בשעה 2:15 היה אצל כ"ק אד"ש ר' יעקב כץ. מנחה כרגיל. ליל יחידות משעה 8:30. בשעה 10:07 היה הפסק לתפילת ערבית. ואח"כ המשיך יחידות עד 6:00 בבוקר ואח"כ היה מנין לקריה"ת. עבד על שיחה ובשעה 8:45 בבוקר הלך כ"ק אד"ש לביתו.

### יום חמישי כ"ד ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 12:20 מנחה כרגיל בשעה 3:15. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 5:30 וחזר ל770 בשעה 7:00. מעריב כרגיל בשעה 9:30. בשעה 10:00 נכנס הרבא"ג לכ"ק אד"ש. והיה שם עד 1:30. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 2:00.

### יום שישי כ"ה ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 1:00. מנחה וקבלת שבת היה כרגיל. כ"ק אד"ש הלך לבקר את אמו ומשם הלך כ"ק אד"ש לביתו.

### שב"ק כ"ו ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 6:45 ובשעה 8:30 היה תהלים כרגיל. שחרית וציוה לנגן האדרת והאמונה. התוועדות בשעה 1:30 דיבר ענינים אחש"פ, משיח, לימוד התורה, מאמר מאדמו"ר הזקן, פרקי אבות, בנוגע איסור שתיית משקה. וסיים בשעה 4:10. מנחה וגם מעריב כרגיל. כ"ק אד"ש הלך

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 9:50. שחרית כרגיל. אח"כ דיבר עם הרב יאלעס כבכל שנה. וגם הורנשטיין [כנראה ר'שלמה] היה בחדרו הק' מנחה וגם מעריב היו היום כרגיל. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 11:15.

### יום שישי י"ח ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:00. כל תפילות היום היו כרגיל בימי חול המועד. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 9:25. אחר קבלת שבת ציוה כ"ק אד"ש להוציא מחדרו הק' הסטענדר מכפ"ח ושיעמוד בביהמ"ד למעלה

### שב"ק י"ט ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:00. כל תפילות היום היו כרגיל. וכ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 10:40.

### יום ראשון כ' ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:00. שחרית מנחה ומעריב היו כרגיל. סעודת יום יו"ט וכ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 10:00.

### יום שני כ"א ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:00. תפילות וסעודות היום היו כרגיל. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 11:00.

### יום שלישי כ"ב ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:00. שחרית כרגיל וציוה לנגן האדרת והאמונה. בהפטורה בכה הרבה יותר מבהפטורת ר"ה מוסף כרגיל. אחר כך סעודת יום טוב ואחר זה מנחה והיה כרגיל. בשעה 6:30 התחיל התוועדות. דיבר ענינים לימוד התורה, אדמו"ר הזקן, מאמר

**יום שלישי כ"ט ניסן**

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:45. בשעה 11:15 הלך כ"ק אד"ש למקוה ובשעה 1:10 נסע כ"ק אד"ש לאהל. כ"ק אד"ש חזר מהאהל ל770 בשעה 6:00 ואחר כך התקיימה תפילת מנחה ואחר כך הלך כ"ק אד"ש לבקר את אמו שתליט"א ומשם הלך לביתו וחזר ל770 בשעה 7:30. מעריב כרגיל בשעה 9:30. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 11:25.

**יום רביעי ל' ניסן א' ד'ראש חודש**

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:00 ונכנס לקריה"ת כרגיל. לתפילת מנחה נכנס בשעה 3:30. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 5:35 וחזר ל770 בשעה 7:00. מעריב כרגיל בשעה 9:30. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 1:30.

לביתו בשעה 10:35.

**יום ראשון כ"ז ניסן**

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 12:10. מנחה כרגיל בשעה 3:15. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 5:30 וחזר ל770 בשעה 7:05. מעריב כרגיל בשעה 9:30. בשעה 11:40 הלך כ"ק אד"ש לביתו עם הרבנית.

**יום שני כ"ח ניסן**

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 9:50 ואחר כך נכנס לקריה"ת כרגיל. בשעה 3:17 נכנס לתפילת מנחה. אחר כך היה ר' ניסן מינדעל בחדרו הק'. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 5:40 וחזר ל770 בשעה 7:00. מעריב כרגיל בשעה 9:30. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 11:45.

## ניסן תשכ"ה

ארנשטיין בחדרו הק', מנחה משעה 3:15 עד 3:27. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 5:00 וחזר ל770 בשעה 6:00 אחר כך היה בחדרו הק' ר' ניסן מינדעל. מעריב היה בשעה 7:05 ואחר כך היה רמ"ל ראדשטיין בחדרו הק' כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 12:15.

### יום שלישי ד' ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 9:30 ונכנס לתפילת שחרית משעה 9:45 עד 10:33. מנחה משעה 3:15 עד 3:30. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 5:15 וחזר ל770 בשעה 6:15. מעריב משעה 7:02 עד 7:15. אח"כ היה שם ר' זעליג סלונים עד 7:35. אחר כך יצא כ"ק אד"ש ועמד אצל דלת הראשית ד770 ואמר להרב חדקוב שר' זעליג יחזור מאמר וגם להיות התוועדות בכפ"ח וירושלים ועוד. ואחרי זה היה שם רמ"ל ראדשטיין וכ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 12:00

### יום רביעי ה' ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 9:40 ונכנס לתפילת שחרית בשעה 9:52 וסיים התפילה בשעה 10:37. מנחה משעה 3:15 עד 3:30. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 5:15 וחזר ל770 בשעה 6:15. מעריב כרגיל משעה 7:00 עד 7:12. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 11:40 עם הרבנית.

### יום חמישי ו' ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 9:37 ונכנס לתפילת שחרית בשעה 9:52 וסיים בשעה 10:40. מנחה כרגיל משעה 3:15 עד 3:30. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 5:10 וחזר ל770

### שב"ק א' ניסן ר"ח ה'תשכ"ה

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 9:50 התפילות היו כרגיל וצויה לנגן הוא אלוקיננו. בשעה 1:30 נכנס להתוועדות. דיבר ענינים רש"י – א"ר שמלאי, ב' ניסן, מאמר מתרס"ו ענינים רש"י וכבס שנית, וצויה לנגן את ניגון של שאמיל וסיים בשעה 4:20. מנחה משעה 4:30 עד 4:45. ואחר כך היה בחדרו הק' רש"ל ואמר לו שצריך להתפלל לפני התיבה לרגל ב' ניסן. והיה שמה משעה 4:45 עד 5:00. כ"ק אד"ש הלך לביתו וחזר ל770 בשעה 6:00. מעריב משעה 7:25 עד 7:40. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 8:00.

### יום ראשון ב' ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 9:20 שחרית משעה 9:45 עד 10:20. כ"ק אד"ש הלך למקוה בשעה 11:00 וחזר ל770 בשעה 11:40. כ"ק אד"ש הלך לאהל בשעה 12:20 וחזר ל770 בשעה 6:20. אמר להרב חדקוב שאין צריך לחכות עבורו בשביל מים שלנו ואח"כ היה מנחה משעה 6:30 עד 6:40. ואחר כך אמר להרב חדקוב שאינו רוצה לשאוב מים שלנו כי יגידו שזה בסדר לשאוב מים שלנו זמן רב אחרי השקיעה. מעריב משעה 7:03 עד 7:15. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 7:35 בדרכו אמר להרב חדקוב אודות המים שלנו היום.

היום אמר כ"ק אד"ש להדפיס את המאמרים של תרס"ו.

### יום שני ג' ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 9:30 שחרית משעה 9:45 עד 10:40. ואחר כך היה ר' שלמה



משעה 9:45 עד 10:25. כ"ק אד"ש הלך למקוה בשעה 11:00 וחזר 770ל בשעה 11:50. ובשעה 12:25 נסע לאהל וחזר 770ל בשעה 6:20. מנחה משעה 6:25 עד 6:40. מעריב משעה 7:10 עד 7:25 וחזר 770ל בשעה 8:00. אח"כ היה בחדרו הק' רמ"ל ראדשטיין אח"כ עבד על מכתב של פסח כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 1:30.

### יום שלישי י"א ניסן

כ"ק אד"ש הגיע 770ל בשעה 9:35. שחרית משעה 9:50 עד 10:30. בשעה 11:00 הלך כ"ק אד"ש למקוה וחזר 770ל בשעה 11:35. בשעה 12:00 הלך כ"ק אד"ש לאהל וחזר 770ל בשעה 6:17. מנחה משעה 6:25 עד 6:40. מעריב משעה 7:05 עד 7:15. אח"כ הלך כ"ק אד"ש לביתו וחזר 770ל בשעה 8:20. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 12:15.

### יום רביעי י"ב ניסן

כ"ק אד"ש הגיע 770ל בשעה 9:35. שחרית משעה 9:50 עד 10:35. מנחה משעה 3:15 עד 3:30. בשעה 4:00 נכנס ר' ניסן מינדעל לחדרו הק' והיה שם עד 5:00. כ"ק אד"ש הלך לביתו וחזר 770ל בשעה 6:10. מעריב היה משעה 7:15 עד 7:30. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 12:15.

### יום חמישי י"ג ניסן

כ"ק אד"ש הגיע 770ל בשעה 9:35. שחרית היה משעה 9:50 עד 10:40. אחר כך הלך כ"ק אד"ש למקוה ובשעה 12:15 הלך כ"ק אד"ש לאהל וחזר 770ל בשעה 6:10. מנחה היה משעה 6:15 עד 6:35. אח"כ יצא כ"ק אד"ש לשאוב מים שלנו משעה 6:35 עד 6:40. לא היה כרגיל אח"כ היה שם רש"ל והרבא"ג עבור מכירת חמץ. מעריב משעה 7:15 עד

בשעה 6:15. אחר כך היה בחדרו הק' ר' ניסן מינדעל מעריב משעה 7:02 עד 7:14. בשעה 7:30 היו בחדרו הק' הנהלת הישיבה עד 8:10. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 11:45.

### יום שישי ז' ניסן

כ"ק אד"ש הגיע 770ל בשעה 9:35. שחרית משעה 9:50 עד 10:35. אחר כך היה בחדרו הק' רח"ל ורמ"ל ראדשטיין מנחה משעה 6:15 עד 6:30. קבלת שבת כרגיל כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 10:00.

### שב"ק ח' ניסן

כ"ק אד"ש הגיע 770ל בשעה 10:00 התפילות היו כרגיל וציוה לנגן הוא אלוקינו התוועדות בשעה 1:30. דיבר ענינים זאת תהיה תורת המצורע, והובא אל הכהן, פסח, לקוטי תורה, קאפיטל ס"ד ישמח צדיק בה' שתיי ראיות, וסיים בשעה 4:20. מנחה משעה 4:25 עד 4:40. אחר כך ישב על מקומו ואמר עבדים היינו וסיים בשעה 4:50. אחר כך הלך כ"ק אד"ש לביתו וחזר 770ל בשעה 6:00. מעריב משעה 7:15 עד 7:30. אחר כך היה קידוש לבנה ואמר לי שלום עליכם. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 8:00.

### יום ראשון ט' ניסן

כ"ק אד"ש הגיע 770ל בשעה 9:35. שחרית משעה 9:55 עד 10:27. מנחה משעה 3:15 עד 3:30. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 6:00 וחזר 770ל בשעה 6:55. מעריב משעה 7:15 עד 7:30. ואחר כך היה בחדרו הק' רמ"ל ראדשטיין. אחר כך עבד על מכתב לפסח כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 12:40.

### יום שני י' ניסן

כ"ק אד"ש הגיע 770ל בשעה 9:30. שחרית

המגילה. שיחה ג. ביאור במעשה ברבי אליעזר וכו', מאמר בענין ד' כוסות וד' בנים, ד' פעמים אמת שאומרים בויציב וכו' שיחה ד. ביאור חכם ושאינו יודע לשאול בענין החילוק בין ר' עקיבא ור' יוסי הגלילי וסיים בשעה 3:35. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 3:45.

### יום ראשון ט"ז ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:05. שחרית כרגיל וציוה לנגן הוא אלוקיננו. בשעה 2:15 היה סעודת יו"ט. דיבר עם רש"ג בנוגע הדפסת ספרי כ"ק אדמו"ר מוהרש"ב נ"ע. סיים בשעה 3:30. מנחה ומעריב היו כרגיל. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 8:15.

### יום שני י"ז ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 9:30. שחרית משעה 10:00 עד 11:15. וגם הבאתי חלב עם מים מנחה משעה 3:15 עד 3:30. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 5:20 וחזר ל770 בשעה 6:20. מעריב כרגיל. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 11:00.

### יום שלישי י"ח ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 9:40 בערך שחרית כרגיל מנחה בשעה 3:15 עד 3:30. אח"כ הלך כ"ק אד"ש לביתו. מעריב כרגיל. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 11:00 בערך.

### יום רביעי י"ט ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 9:45 שחרית משעה 10:00 עד 11:30. מנחה משעה 3:15 עד 3:30. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 5:10 עד 6:20. מעריב כרגיל. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 11:30.

7:30. אח"כ הלך כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 8:15.

### יום שישי י"ד ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 7:30. שחרית משעה 7:40 עד 8:30. שריפת חמץ בשעה 10:55. בשעה 2:12 אני ועוד ב' הכנסנו המצות לחדרו הק' מנחה משעה 2:25 עד 2:40. לפני חזרת הש"ץ שאל אם יש מנין שהתפללו ש"ע. אח"כ התחיל לחלק מצות לכאור"א. נתן לי מצה פעמיים. התחיל לחלק בשעה 2:45 עד 5:45. אח"כ הלך כ"ק אד"ש לביתו. מעריב כרגיל. אח"כ הלך כ"ק אד"ש ל676 ודיבר שלא היה בסדר המזוזה. בשעה 9:50 בא אל ה"סדר". דיבר קצת. הכזיתים היו כרגיל. סיים בשעה 1:00 ובשעה 1:20 הלך כ"ק אד"ש לביתו עם הרבנית.

### שב"ק ט"ו ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:00. שחרית כרגיל בשעה 2:00 עלה למעלה לסעודת יו"ט ונמשך עד 3:00. מנחה כרגיל ואחר כך הלך כ"ק אד"ש לביתו. מעריב כרגיל. כ"ק אד"ש הגיע ל"סדר" בשעה 9:50. דיבר עם רש"ג איזה מנהגים אמירת שיר השירים בערש"ק ובלילות הסדר, שלום עליכם, בשעה 1:00 בערך היה התוועדות דיבר ענינים ביאור למה קדש הוא ממנין הסימנים הלא הוא בכל יו"ט ואמר שבחג הפסח שהקידוש הוא חיוב מד' כוסות ג"כ וביאור באיזה ימים התענו בימי מרדכי ואסתר ב"ד, ט"ו וט"ז או ט"ו, ט"ז וי"ז וכמו בפורים אין יכולים לעשות שליח לקיים שתיית יין כמו"כ בפסח זקוק כאו"א לשתות בעצמו הד' כוסות שיחה ב. למה אין גוזרין כשחל ערב פסח להיות בשב"ק דלמא ילך אצל ת"ח וילמוד איך לסדר המצות, מרור, וחרוסת כמו שגוזרין בתקיעת שופר וקריאת

### יום חמישי כ' ניסן

כ"ק אד"ש הלך למקוה בדרכו 770. בשעה 10:15 הגיע ל770. שחרית כרגיל. מנחה כרגיל. בשעה 3:15. מעריב משעה 7:00 עד 7:50. אחר כך היה סעודת יו"ט בשעה 9:10 דיבר ענינים חסידות עם נגלה ודיבר אודות הצ"צ סיים הסעודה בשעה 10:15. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 11:45.

### יום שישי כ"א ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:05. שחרית כרגיל וצוה לנגן הוא אלוקיננו. סעודת יו"ט משעה 1:30 עד 2:20 לא דיבר כלום רק שאל משהו מר' זלמן טייבל. מנחה משעה 2:30 עד 2:45. אח"כ הלך כ"ק אד"ש לביתו. בשעה 7:20 היה מעריב. סעודת יו"ט התחיל בשעה 9:15 ונמשך עד 10:30. דובר על השפאלער

זיידע. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 11:30.

### שב"ק כ"ב ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:10. שחרית כרגיל וצוה לנגן "הוא אלוקיננו".

בשעה 1:50 סעודת יו"ט. דיבר עם רש"ל בנוגע אכילת בשר ושרופא בעלמא טוב וסיים הסעודה בשעה 2:45. מנחה משעה 2:50 עד 3:10. אח"כ הלך כ"ק אד"ש לביתו.

בשעה 6:40 היה התוועדות של אחש"פ. דיבר על ביאור המעלה של אחש"פ ולמה אין

הימים האחרונים של פסח אותם חג בפ"ע כמו שמע"צ ושמח"ת והסביר שאחש"פ שייך לגאולה העתידה. נתן קיצור משיחות של ימים הראשונים ואח"ז מאמר. דיבר הרבה נגד היהודים שעושים וויכוחים עם הגויים. סיפור מהצ"צ, פסח, ד' כוסות, נשי חבד, וגם ציוה לנגן איזה ניגונים. ברהמ"ז מעריב ספירת העומר הבדלה ונתן כוס של ברכה וחילק להנוסעים יין. ביקש מהרב טעלעשעווסקי לנגן ופרצת וסיים בשעה 3:00 וכן אמר ויתן לך.

כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 3:30. על הימים האחרונים של פסח כ"ק אד"ש לבש בגד חדש.

### יום ראשון כ"ג ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:00. שחרית משעה 10:20 עד 11:00. מנחה משעה 3:15 עד 3:30. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה

5:00 וחזר ל770 בשעה 6:00. ליל יחידות משעה 8:15. בשעה 10:00 היה מעריב עד 10:15. ואחר כך המשך יחידות עד 3:00. אח"כ דיבר עם רח"ק בנוגע סדר התפילה של מחר.

### יום שני כ"ד ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:15. שחרית מ10:20 עד 11:07. בשעה 2:30 היה בחדרו הק' ר' יעקב כץ ואחר זה שלמה קונין ונתן לו תניא ולאשתו סדור ואחר כך היה שם ר' יצחק גאנזבורג. מנחה משעה 3:15 עד 3:30. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 5:00 וחזר ל770



מוצאי אחש"פ תשכ"ה

**יום שישי כ"ח ניסן**

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 9:35. שחרית משעה 9:53 עד 10:30. מנחה בשעה 7:25. קבלת שבת כרגיל. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 10:30.

**שב"ק כ"ט ניסן**

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 7:20 ונכנס לאמירת תהלים בשעה 8:30 ונמשך עד 10:20. תפילות היו כרגיל וציוה לנגן הוא אלוקינו. ובשעה 1:30 היה התוועדות. לא עשה קידוש. דיבר ענינים פרשת אחרי, פסח, רש"י אחרי, פסח נגלה וגם חסידות, ושמרתם את וכו', אני ה', חודש ניסן ואייר. סיים בשעה 3:55. מנחה משעה 4:05 עד 4:20 כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 4:35 וחזר ל770 בשעה 6:30. מעריב בשעה 8:40. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 10:00.

**יום ראשון ל' ניסן**

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 9:35. נכנס לשיר של יום ואמר את הקדישים. אחר כך היה בחדרו הק' ר' שלמה הארנשטיין מנחה בשעה 3:30 קודם מנחה אמר קדיש דרבנן על משניות וסיים מנחה בשעה 3:45. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 5:30 וחזר ל770 בשעה 6:45. אחר כך היה בחדרו הק' רמ"ל ראדשטיין. מעריב משעה 9:30 עד 9:45. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 12:15 ודיבר עם אחד.

בשעה 6:00. אח"כ היה בחדרו הק' ר' ניסן מינדעל ואחריו רמ"ל ראדשטיין. מעריב משעה 9:30 עד 9:45. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 11:30.

**יום שלישי כ"ה ניסן**

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 9:35. שחרית משעה 9:50 עד 10:33. מנחה משעה 3:15 עד 3:30. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 5:10 וחזר ל770 בשעה 6:10. מעריב משעה 9:30 עד 9:45. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 12:20.

**יום רביעי כ"ו ניסן**

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 9:35. שחרית משעה 9:50 עד 10:30 מנחה משעה 3:15 עד 3:30. כ"ק אד"ש יצא לביתו בשעה 5:00 וחזר ל770 בשעה 5:07 והיה בחדרו הק' עד 5:15 ואח"כ הלך לביתו וחזר ל770 בשעה 6:35. אח"כ היה בחדרו הק' ר' ניסן מינדעל. מעריב כרגיל משעה 9:30 עד 9:45. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 11:30. ובדרכו דיבר עם שלמה אהרן ק. ענינים של גן ישראל.

**יום חמישי כ"ז ניסן**

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 9:35. שחרית משעה 9:52 עד 10:42. בשעה 11:25 הלך כ"ק אד"ש למקוה וחזר ל770 בשעה 12:15. בשעה 1:10 הלך כ"ק אד"ש לאהל וחזר ל770 בשעה 6:30. מנחה משעה 6:35 עד 6:50. כ"ק אד"ש הלך לביתו וחזר ל770 בשעה 8:20. מעריב משעה 9:30 עד 9:45. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 12:20.

## ניסן תשכ"ח

770 לשעה 6:50. אחר כך היה מנחה. מעריב היה בשעה 7:15. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 7:50 ולא חזר הערב.

### יום רביעי ה' ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 12:50 ובשעה 3:20 נכנס לתפילת מנחה. בשעה 5:50 הלך כ"ק אד"ש לביתו וחזר ל770 בשעה 6:50 אחר כך היה מעריב כרגיל.

### יום חמישי ו' ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:00 ונכנס לקריה"ת כרגיל. בשעה 10:30 הלך למקוה. בשעה 1:30 הלך כ"ק אד"ש לאוהל עם בגדי שבת וחזר ל770 בשעה 6:40. אחר כך היה מנחה. אחר כך היו בחדרו הק' הנהלת הישיבה. בשעה 7:15 התקיימה תפילת ערבית. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 7:45 ולא חזר הערב.

### יום שישי ז' ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 1:30. אח"כ ר' ניסן מינדעל נכנס לחדרו הק'. בשעה 5:00 הלך כ"ק אד"ש לביתו וחזר ל770 בשעה 6:00. מנחה וקבלת שבת כרגיל כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 8:45.

### שב"ק ח' ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 9:50

התפילות היו כרגיל וציוה לנגן הוא אלוקיננו. בשעה 1:30 התוועדות. דיבר ענינים שבת הגדול, מאמר כעין שיחה, הידור מצוה...מבצע מצוה, רש"י ז"ב. סיים בשעה

### שב"ק א' ניסן ר"ח ה'תשכ"ח

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 6:45 התפילות היו כרגיל וציוה לנגן הוא אלוקיננו. התוועדות בשעה 1:30. דיבר ענינים ר"ח, תשרי וניסן, מאמר כעין שיחה, רש"י ג.ג. סיים ההתוועדות בשעה 4:45. אחר כך היה מנחה כרגיל. אחר כך הלך כ"ק אד"ש לביתו וחזר ל770 בשעה 6:30 ובשעה 7:05 היה מעריב כרגיל. אחר כך דיבר אל הרב שמטוב והרב חפר ועוד ואחרי זה הלך כ"ק אד"ש לביתו בשעה 7:50.

### יום ראשון ב' ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 11:00. אחר כך היה בחדרו הק' רש"ל. אחר כך הלך כ"ק אד"ש למקוה. בשעה 2:00 הלך כ"ק אד"ש לאהל עם בגדי שבת וחזר ל770 בשעה 6:40 אחר כך היה תפילת מנחה ולא יצא לשאוב מים שלנו עבור כפ"ח. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 7:00 ולא חזר הערב.

### יום שני ג' ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:00 ונכנס לקריה"ת כרגיל. מנחה כרגיל בשעה 3:15. אחר כך היו בחדרו הק' הרב סלונים ור' אהרן פרידמאן ונתן להם המצות וגם משקה. אחר כך היה שם ר' ניסן מינדעל בחדרו הק'. כ"ק אד"ש הלך לביתו וחזר ל770 בשעה 6:50. מעריב כרגיל. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 12:30.

### יום שלישי ד' ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 12:00. אח"כ הלך אל המקוה ובשעה 2:40 הלך לאוהל וחזר

הלך לביתו בשעה 7:40 וחזר ל770 בשעה 9:00. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 12:00.

### יום חמישי י"ג ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:00 ונכנס לקריה"ת כרגיל. אחר כך הלך כ"ק אד"ש למקוה וחזר ל770 בשעה 11:30. היום הלך כ"ק אד"ש לאהל וחזר ל770 בשעה 6:50. הודיע שלא יצא לשאיבת מים שלנו. מנחה כרגיל ואחרי זה היה מכירת חמץ ואחרי זה היה מעריב. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 7:50 וחזר ל770 בשעה 9:00. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 12:00 ובדרכו אמר לתלמידים גוט יו"ט.

### יום שישי י"ד ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 9:45. בשעה 10:55 ירד לשריפת חמץ. בשעה 2:15 נכנס לתפילת מנחה. בשעה 2:35 התחיל לחלק מצות לכלל אנ"ש. אני קיבלתי מצה שלימה. סיים לחלק בשעה 6:05. אחר הלך כ"ק אד"ש לביתו וחזר ל770 בשעה 7:15. אחר כך היתה תפילת ערבית. אח"כ הלך לשיבה לתת את ברכתו. אח"כ הלך לה"סדר" שלו למעלה בקומה השניה והיה כרגיל וסיים הסדר בשעה 1:00. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 1:30.

### שב"ק ט"ו ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:00. התפילות היו כרגיל וציוה לנגן הוא אלוקיננו. בשעה 1:30 עלה לסעודת יו"ט. דיבר ענינים צריך להגביה הכוס ולכסות הפת, מזיגת הכוס ע"י אחר, ארץ ישראל, פסח אחר כך הי מנחה. בערב היה תפילת מעריב כרגיל ובשעה 9:30 עלה למעלה לה"סדר" דיבר קצת. סיים בשעה 1:00 ובשעה 1:30 ירד להתועדות. דיבר ענינים הא לחמא, רש"י, ד' בנים, מאמר

5:45 אחר כך היה מנחה ואחר כך הלך כ"ק אד"ש לביתו וחזר ל770 בשעה 7:00. אחר כך היתה תפילת ערבית וקידוש לבנה ואמר לי שלום עליכם. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 8:00.

### יום ראשון ט' ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 1:00. מנחה כרגיל בשעה 3:15. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 6:00 וחזר ל770 בשעה 6:50. מעריב כרגיל ואחרי זה עבד על מכתב לפסח. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 12:40.

### יום שני י' ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:00 ונכנס לקריה"ת כרגיל. אחר כך הלך אל המקוה וחזר ל770 בשעה 11:40. כ"ק אד"ש הלך לאהל בשעה 2:00 וחזר ל770 בשעה 6:40. אחר כך התקיימה תפילת מנחה. בשעה 7:15 נכנס לתפילת ערבית. אחר כך היה אצל כ"ק אד"ש רש"ל ור' שמואל חפר. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 7:50 ולא חזר הערב.

### יום שלישי י"א ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 2:00. מנחה כרגיל. אחר כך הלך כ"ק אד"ש לביתו וחזר ל770 בשעה 6:50. אחר כך היה תפילת מעריב. היום היה פעם ראשונה שלא הלך לאהל ב"א ניסן. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 12:00.

### יום רביעי י"ב ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 12:30. אח"כ הלך כ"ק אד"ש למקוה. בשעה 3:15 כ"ק אד"ש הלך לאהל עם בגדי שבת וחזר ל770 בשעה 6:45. אח"כ היה תפילת מנחה כרגיל. בשעה 7:20 היה תפילת ערבית. כ"ק אד"ש

הנוסעים חזרה כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 11:30.

### יום חמישי כ' ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 9:45. התפילות היו כרגיל. מנחה היה בשעה 3:15. ובשעה 7:45 נכנס לתפילת מעריב. אח"כ היתה סעודת יו"ט למעלה. דיבר ענינים שביעי של פסח, פסח בליובאוויטש, קרית ים סוף, שביעי ואחרון של פסח, כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 11:40.

### יום שישי כ"א ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:00. התפילות היו כרגיל וציוה לנגן הוא אלוקיני ואחר כך התקיימה סעודת יו"ט. דיבר ענינים ביאור עשר מכות בהגדת של ר' אהרן סטראשלער, ע"ד הדפסת סטראשלער אחר כך היה מנחה כרגיל. בשעה 7:30 היה מעריב. בשעה 8:50 היה סעודת יו"ט. הדפסת ספרי חסידות בדורות הקודמים, ע"ד מאמר של אדמו"ר האמצעי, ציוה להגיד לחיים, נתן ברכתו לאלו שחזרו מהתהלכה, כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 10:45.

### שב"ק כ"ב ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:00. התוועדות היו כרגיל וציוה לנגן הוא אלוקיני. אחר כך התקיימה סעודת יו"ט. זלמן דוכמאן רצה לספר סיפור אז כ"ק אד"ש אמר שיספר. אחר כך היה מנחה. בשעה

כעין שיחה, ועוד כמה שיחות סיים בשעה 4:10 ואחרי זה הלך כ"ק אד"ש לביתו.

### יום ראשון ט"ז ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:00. התפילות היו כרגיל וציוה לנגן הוא אלוקיני. אחרי זה עלה לסעודת יו"ט. דיבר ענינים כוס של אליהו, האם המאמר דאתמול מיוסד על מאמר הצ"צ, סעודת יום ב' היא סעודת אסתר המלכה, אחר היה תפילת מנחה והיה כרגיל. מעריב כרגיל וכ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 8:00.

### יום שני י"ז ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:00. ואחרי זה דיבר כ"ק אד"ש עם הרב יאלעס. מנחה כרגיל ואחר כך הלך כ"ק אד"ש לביתו. מעריב היה בשעה 7:15. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 11:15.

### יום שלישי י"ח ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:00. תפילות היום היה כרגיל. מנחה כרגיל כ"ק אד"ש הלך לביתו. מעריב כרגיל. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 11:20.

### יום רביעי י"ט ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 9:45. שחרית ומנחה היו כרגיל. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 5:15. מעריב כרגיל. אחר כך נתן להרב חדקוב \$100 בשביל לשלוח אחד התלמידים



מוצאי אהש"פ תשכ"ח-ט



6:40 ירד להתוועדות. דיבר ענינים ד' בנים,  
רש"י, שתיית ד' כוסות לכאור"א וציוה להכריז  
עד כאן כוס א' וכיו"ב, סימן שולחן ערוך אוכל  
ושותה כדי צרכו, פסח שני, ועוד כמה שיחות.  
אחר כך היה ברהמ"ז מעריב, הבדלה וכוס של  
ברכה. לא אמר ויתן לך. סיים בשעה 2:50. כ"ק  
אד"ש הלך לביתו בשעה 3:20.

### יום ראשון כ"ג ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 11:45. בשעה  
1:30 היה יחידות להתלמידים הנוסעים חזרה  
לאה"ק. אחר כך היה יחידות ונתן \$1 דאלאר  
לכאור"א מנחה היה בשעה 3:00 עקב נסיעתם.  
ואחר כך יצא כ"ק אד"ש ועמד אצל הדלת  
הראשית של 770 עד שנסעו. אחר כך היה ר'  
יעקב כץ בחדרו הק'. אחר כך הלך כ"ק אד"ש  
לביתו. בשעה 8:20 היה יחידות. בשעה 10:55  
הפסיק לתפילת ערבית. סיים יחידות בשעה  
2:00. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 2:30.

### יום שני כ"ד ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 11:30. אחר כך  
היה קריה"ת ליד חדרו הק'. מנחה היה בשעה  
3:15 כרגיל. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה  
6:15 וחזר ל770 בשעה 7:20. מערחב כרגיל  
בשעה 9:30. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה  
11:40.

### יום שלישי כ"ה ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 12:00. מנחה  
ומעריב כרגיל. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה  
11:45.

### יום רביעי כ"ו ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 1:45. מנחה  
התקיימה בשעה 3:25. בשעה 6:10 כ"ק  
אד"ש הלך [כנראה לביתו] וחזר ל770 בשעה

7:15. מעריב בשעה 9:30. כ"ק אד"ש הלך  
לביתו בשעה 1:35.

### יום חמישי כ"ז ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 12:00. אחר כך  
היה קריה"ת אצל חדרו הק'. אחר כך הלך כ"ק  
אד"ש למקוה. בשעה 3:10 הלך כ"ק אד"ש  
לאהל וחזר ל770 בשעה 7:10. מנחה כרגיל.  
אח"כ צלצל להרבנית. מעריה היה בשעה  
7:45. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 8:05.

### יום שישי כ"ח ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 1:00. במשך  
היום היה ר' ניסן מינדעל בחדרו הק'. כ"ק  
אד"ש הלך לביתו וחזר ל770 בשעה 6:20.  
מנחה וקבלת שבת כרגיל. כ"ק אד"ש הלך  
לביתו בשעה 10:00.

### שבת כ"ט ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 8:10. תהלים  
והתפילות היו כרגיל וציוה לנגן הוא אלוקינן.  
התוועדות בשעה 1:30. דיבר ענינים שבת זו,  
ניסן ותשרי בקשר ללימוד התורה, מאמר  
כעין שיחה, רש"י י"א, י"ז, רש"י השלמה  
לפרשת צו, פרקי אבות, סיים בשעה 4:50  
מנחה כרגיל. כ"ק אד"ש הלך לביתו וחזר ל770  
בשעה 7:00. מעריב כרגיל. כ"ק אד"ש הלך  
לביתו בשעה 8:20.

### יום ראשון ל' ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:00 ונכנס  
לקריה"ת כרגיל. מנחה בשעה 3:25. כ"ק  
אד"ש הלך לביתו בשעה 6:15. וחזר ל770  
בשעה 7:30. מעריב היה בשעה 9:30 כרגיל.  
אחר כך היה אצל כ"ק אד"ש הרבא"ג. כ"ק  
אד"ש הלך לביתו בשעה 11:40.

## ניסן תשכ"ט

אמר לו. אמר לו כ"ק אד"ש שהוא ילך וימצא מי אמר זאת לר' זלמן. פניו של כ"ק אד"ש לא היו נראים כמו שנראו עד עתה כל השנים כ"ק אד"ש אמר שלא ימשיכו להתפלל עד שידעו בבירור מי אמר את זה.... ואחר משך זמן אמר להמשיך להתפלל והכל היה כרגיל בכל שבת וצוה לנגן הוא אלוקינו. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 3:15 וחזר ל770 בשעה 5:15. מנחה כרגיל ובשעה 6:52 נכנס לתפילת מעריב. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 8:00.

### יום ראשון ד' ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:10. אחר כך הלך כ"ק אד"ש למקוה וחזר ל770 בשעה 11:15. לפני נסיעתו לאהל ביקש שמות התלמידים השלוחים הנוסעים היום. בשעה 1:00 נסע כ"ק אד"ש לאהל ובדרכו נתן ברכתו הק' להתלמידים השלוחים הנ"ל. בשעה 6:45 חזר כ"ק אד"ש מהאהל. אחר כך התקיימה תפילת מנחה. אחר כך היה בחדרו הק' ר' שלמה טעלושקין [כנראה קשור עם סיום הכנסת תאריך המיסים] בשעה 7:35 היה מעריב ובשעה 7:55 הלך כ"ק אד"ש לביתו ולא חזר הערב.

### יום שני ה' ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:00 ונכנס לקריה"ת כרגיל. בשעה 2:35 היה אחד בחדרו הק'. מנחה כרגיל. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 5:30 וחזר ל770 בשעה 6:25. ובשעה 6:45 ביה מעריב כרגיל. אחר כך מספר היה בחדרו הק' הרב חדקוב. אחר כך עבד כ"ק אד"ש על מכתב לפסח. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 1:00.

### יום חמישי א' ניסן ר"ח ה'תשכ"ט

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:00. אחר הביא ר' מיכאל ליפסקער ס"ת לכ"ק אד"ש. ואחר כך הביא כ"ק אד"ש בעצמו את הס"ת לבוש בבגדי שבת אחר כך היה קריה"ת כרגיל. ואחר כך נתן לר' מיכאל משקה עבור התוועדות. בשעה 10:50 נכנס כ"ק אד"ש אל בית המדרש עם בגדי שבת ואמר מאמר החודש הזה לכם ראש חדשים. קודם המאמר כ"ק אד"ש נכנס בלי הסידור וחזר לחדרו וחזר לביהכ"נ עם סידורו ואמר המאמר. סיים המאמר בשעה 11:17 ונכנס לחדרו הק'. מנחה בשעה 3:25. אח"כ היו בחדרו הק' התלמידים הנוסעים לאוסטרליה ונתן להם ברכה וגם מצה וגם וגם ב' שברים של מצה וגם \$36 וגם אחד בשביל צדקה ואחד בשביל מעות חטיטם. אחר כך היה בחדרו הק' ר' ניסן מינדעל. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 6:00 וחזר ל770 בשעה 6:45. אחר כך היה מעריב. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 12:00.

### יום שישי ב' ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:30. כ"ק אד"ש הלך למקוה. בשעה 12:00 הלך כ"ק אד"ש לאהל עם בגדי שבת וחזר ל770 בשעה 5:50. מנחה וקבלת שבת כרגיל. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 9:20.

### שב"ק פרשת ויקרא ג' ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:00. אח"כ נכנס לתפילת שחרית ור' זלמן דוכמאן הכריב שתהיה היום התוועדות. כ"ק אד"ש פנה לר' זלמן דוכמאן ושאל מי אמר שתהיה התוועדות וענה ר' זלמן לכ"ק אד"ש שא'

בחדרו הק' רש"ג. מנחה וקבלת שבת כרגיל.  
כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 9:20.

### שב"ק פרשת צו שבה"ג י' ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:00.  
התפילות היו כרגיל וציוה לנגן הוא אלוקינו.  
התוועדות בשעה 1:30 ועשה קידוש. דיבר  
ענינים י' ניסן, תלמידים הבאים כאן ללמוד  
לשנת הקבוצה, מאמר כעין שיחה, דיבר על  
המאורע של שבת העברה ושהכל הוא מן  
השמים, ענינים של כעס, ושמכאן ולהבא לא  
יודיע ע"ד הרש"י לפני ההתוועדות, רש"י, וגם  
ביאר פירש"י ב"ה, פסח, י"א ניסן, ציוה  
להתוועד מחר. סיים ההתוועדות בשעה 5:00.  
מנחה ואחר כך אמר עבדים היינו. כ"ק אד"ש  
הלך לביתו וחזר ל770 בשעה 6:10. מעריב  
כרגיל. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 8:30.

### יום ראשון י"א ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:45 ועבד על  
מכתב בשביל נחלת הר חב"ד בקשר לשליחת  
הס"ת. כ"ק אד"ש הלך למקוה וחזר ל770  
בשעה 12:50. בשעה 1:20 נכנס כ"ק אד"ש  
לבית המדרש הגדול וקנה ב' ספרי תורה מר'  
יוחנן גארדאן עם מעילים חדשים כתבה  
מתנה מכ"ק אד"ש לי"א ניסן נחלת הר  
חב"ד. ונתן לו ב'  
מאות דולרים.  
אח"כ הלך  
לארוה"ק למעלה  
אחר כך היה  
בחדרו הק' הרב  
חדקוב, הרב בן-  
ציון שמטוב,  
ורביב"ק. כ"ק  
אד"ש הלך לאהל  
בשעה 3:15 וחזר



יום הבהיר י"א ניסן תשכ"ט

### יום שלישי ו' ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:40. בשעה  
12:15 הלך כ"ק אד"ש למקוה וחזר ל770  
בשעה 1:10. בשעה 2:45 נסע כ"ק אד"ש  
לאהל עם בגדי שבת וחזר ל770 בשעה 6:30.  
אחר כך היה מנחה כרגיל. בשעה 7:05 היה  
מעריב כרגיל. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה  
7:25 ולא חזר הערב.

### יום רביעי ז' ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:45. מנחה  
כרגיל בשעה 3:15. כ"ק אד"ש הלך לביתו  
וחזר ל770 בשעה 6:00. אחר כך היה בחדרו  
הק' ר' ניסן מינדעל. מערחב היה בשעה 7:00.  
כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 11:40.

### יום חמישי ח' ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:00 ונכנס  
לקריה"ת כרגיל. אחר כך הלך כ"ק אד"ש  
למקוה וחזר ל770 בשעה 11:25. כ"ק אד"ש  
הלך לאהל בשעה 1:30 עם בגדי שבת וחזר  
ל770 בשעה 6:30. אחר כך היה מנחה ואמר  
הנשיא. מעריב התקיימה בשעה 7:00. כ"ק  
אד"ש הלך לביתו בשעה 7:25 ולא חזר הערב.

### יום שישי ט' ניסן

כ"ק אד"ש הגיע  
ל770 בשעה  
10:15. היום היה  
בחדרו הק' ר'  
ניסן מינדעל.  
כ"ק אד"ש הלך  
לביתו בשעה  
4:30 וחזר ל770  
בשעה 5:20.  
אח"כ היה

לקרוא להתלמידים השלוחים מן אוסטרליה ונתן לכל א' מהם מצה. אח"כ אמר שאין לו מצה בשבילי ולכן נתן לי חתיכה קטנה וגמר בשעה 6:00 בערך. כ"ק אד"ש הלך לביתו וחזר ל7:00 בשעה 7:20. אח"כ הובא עוד מצות לכ"ק אד"ש ונתן לי מצה וגם להריל"ג ואחר כך היה תפילת מעריב. אח"כ חילק עוד מצה אח"כ הלך לבנין 749 והיה כרגיל כבכל שנה. בשעה 9:40 הגיע למעלה לה"סדר". דיבר עם רש"ג איזה ענינים ואחרי זה היו כמה ענינים שלא כרגיל הסדר בקשר לבחורים ואמר איזה פ' ג' פעמים וגמר הרבה זמן אחרי שגמר ר' יעקב כץ. וציוה לנגן פרזות תשב ירושלים ועודד בידו הק' הרבה מאוד. ואחרי זה היה כוס של אליהו כאשר ירד אז ציוה לנגן פרזות תשב ירושלים. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 2:10.

#### יום חמישי ט"ו ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל7:00 בשעה 10:10. התפילות היו כרגיל וציוה לנגן הוא אלוקינו. אח"כ ציוה להודיע להתלמידים שלא יעלו למעלה לא לסעודות ואפילו לא להסדר השני. בשעה 2:15 עלה למעלה לסעודת יו"ט. דיבר איזה ענינים. מנחה כרגיל. כ"ק אד"ש הלך לביתו וחזר ל7:00 בשעה 7:15. מעריב כרגיל. אח"כ היה הסדר והיה כרגיל. דיבר איזה ענינים. וגם נתן מהאפיקומן שלו להתלמידים השלוחים מאוסטרליה. בשעה 1:30 היה התועדות. דיבר על ההגדה ד' לשונות של גאולה, מאמר כעין שיחה, וגמר בשעה 4:10. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 4:15.

#### יום שישי ט"ז ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל7:00 בשעה 10:10. התפילות היו כרגיל וציוה לנגן הוא אלוקינו. בשעה 2:10 עלה למעלה לסעודת יו"ט. היה

ל7:00 בשעה 6:45. מנחה עם בגדי שבת. אחר כך היה בחדרו הק' הרב חדקוב. אחר כך יצא כ"ק אד"ש בחוץ ללות את הספרי תורות. בשעה 7:10 היה מעריב עם בגדי שבת. אחר כך היה קידוש לבנה. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 7:35 ולא חזר הערב.

#### יום שני י"ב ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל7:00 בשעה 10:00 ונכנס לקריה"ת כרגיל. מנחה בשעה 3:15 כרגיל. כ"ק אד"ש הלך לביתו וחזר ל7:00 בשעה 6:00. מעריב בשעה 7:00. אח"כ ציווה להרב חדקוב ללכת לשז"ר. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 1:00.

#### יום שלישי י"ג ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל7:00 בשעה 10:15. כ"ק אד"ש הלך למקוה בשעה 11:00 וחזר ל7:00 בשעה 12:00. כ"ק אד"ש הלך לאהל בשעה 1:45 עם בגדי שבת וחזר ל7:00 בשעה 6:50 ואחר כך יצא כ"ק אד"ש לשאוב מים שלנו. אחר כך היה מנחה עם בגדי שבת. אח"כ צווה לר' שני"ז דוכמאן להתוועד הלילה אחרי מעריב וגם נתן לו משקה. אחר כך היה מכירת חמץ. מעריב ובשעה 7:30 הלך כ"ק אד"ש לביתו וחזר ל7:00 בשעה 9:00. ושלח יין עבור הסיימים מחר כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 10:40.

#### יום רביעי י"ד ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל7:00 בשעה 9:30. בשעה 10:35 ירד לביעור חמץ. אחר חזר לחדרו הק' ושכח משהו מהחמץ ואח"כ ירד שוב לחדר ההסקה והיה כרגיל. בשעה 2:30 היה בחדרו הק' ר' יעקב כץ. אחר כך היה מנחה. אחר כך היה בחדרו הק' עוד הפעם ר' יעקב כץ ובשעה 2:45 התחיל לחלק מצות לאנ"ש. ושלח אותי

**יום שלישי כ'  
ניסן**

כ"ק אד"ש  
הגיע 770 ל  
בשעה 9:45.  
שחרית כרגיל.  
מנחה כרגיל  
בשעה 3:15.  
כ"ק אד"ש הלך  
לביתו בשעה  
5:30 וחזר ל770



חול המועד פסח תשכ"ט

בשעה 7:15. מעריב כרגיל. בשעה 9:05 עלה  
למעלה לסעודת יו"ט. לא עשה קידוש מפני  
שחיכה על בואה של הרבנית. דיבר איזה  
ענינים. שאדמו"ר הריי"צ החביא האפיקומן  
שלו ביחד עם האפיקומן של כ"ק אד"ש,  
שבבית אביו לא דייקו לאכול רק ממצה  
שנאפה בער"פ. ועוד כמה ענינים. סיים  
בשעה 10:20 כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה  
1:20.

**יום רביעי כ"א ניסן**

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:00 התפילות  
היו כרגיל וציוה לנגן הוא אלוקינו. אח"כ עלה  
למעלה לסעודת יו"ט ודיבר ענינים שביעי של  
פסח. אח"כ היה תפילת מנחה ובשעה 5:20  
הלך כ"ק אד"ש לביתו וחזר ל770 בשעה 6:40.  
מערב כמו בכל יום טוב ובשעה 9:10 עלה  
כ"ק אד"ש למעלה לסעודת יו"ט. דיבר ענינים  
בחסידות סיים הסעודה בשעה 11:00 אח"כ  
היה בחדרו הק' הרב חדקוב ודיבר עם כ"ק  
אד"ש אודות התהלוכה ואמר כ"ק אד"ש ישר  
כח ונתן את ברכתו. כ"ק אד"ש הלך לביתו  
בשעה 11:30.

כרגיל ודיבר  
איזה ענינים.  
מנחה כרגיל.  
כ"ק אד"ש הלך  
לביתו בשעה  
5:10 וחזר ל770  
בשעה 6:13.  
קבלת שבת  
כרגיל. כ"ק  
אד"ש הלך  
לביתו בשעה  
9:15.

**שב"ק י"ז ניסן**

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:00.  
התפילות היו כרגיל וציוה לנגן הוא אלוקינו.  
כ"ק אד"ש הלך לביתו וחזר ל770 בשעה 5:45.  
מנחה וגם מעריב היו כרגיל. כ"ק אד"ש הלך  
לביתו בשעה 8:10.

**יום ראשון י"ח ניסן**

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 9:45. שחרית  
כרגיל ואחר כך דיבר עם הרב יאלעס קצת  
בבית המדרש ואח"כ המשיך כ"ק אד"ש  
לדבר איתו בחדרו הק'. מנחה בשעה 3:15.  
כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 4:45 וחזר ל770  
בשעה 6:35. מעריב בשעה 7:00. כ"ק אד"ש  
הלך לביתו בשעה 11:15.

**יום שני י"ט ניסן**

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 9:45. שחרית  
כרגיל. מנחה כרגיל בשעה 3:15. כ"ק אד"ש  
הלך לביתו וחזר ל770 בשעה 6:20. מעריב  
כרגיל. אח"כ הגיחה השיחה. בשלח, תזריע,  
מצורע, כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 11:30.

### יום חמישי כ"ב ניסן

כ"ק אד"ש הגיע 7700 בשעה 10:15 התפילות היו כרגיל וציוה לנגן הוא אלוקינו. דיבר ענינים של ד' כוסות באחש"פ, וגם רש"ג ביקש ברכה בעבור התלמידים. מנחה כרגיל. כ"ק אד"ש אמר לי לקחת משהו לביתו. בשעה 6:30 היה התוועדות דיבר ענינים אחש"פ, משה ומשיח, מ שיח, ד' כוסות, מאמר, שולחן ערוך, שעל פי דין אסור לעזוב את השכונה, נשי חב"ד, והיו כמה ניגונים אח"כ היה ברכת המזון, מעריב, הבדלה, כוס של ברכה. וסיים בשעה 2:45. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 3:15.

### יום שישי כ"ג ניסן

כ"ק אד"ש הגיע 7700 בשעה 12:30. קיבל יחידות משעה 3:15 עד 6:20. אחר כך היה מנחה כרגיל. קבלת שבת כרגיל. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 9:10.

### שב"ק כ"ד ניסן

כ"ק אד"ש הגיע 7700 בשעה 8:20. תהלים כרגיל. אמר לאחד על איזה פירש"י ידבר בהתוועדות. בהיכנס לתפילה אמר לר' זלמן דנכמאן שלא יכריז על איזה פירש"י ידבר. התפילות היו כרגיל וצוה לנגן הוא אלוקינו. אחר התפילה אמר לר' זלמן דנכמאן עוה"פ שלא יכריז שום דבר בנוגע לאיזה פירש"י. ואחרי זה עשה קידוש. דיבר ענינים פסח, חודש ניסן, נשי חב"ד לפעול על בעליהן בענין השכונה, וגם אמר במקום שלבו חפץ, מאמר כעין שיחה, רש"י י, כ. אגרת התשובה, פרקי אבות, ונתן המזונות עבור צא"ח. סיים בשעת 5:15. אחר כך היה מנחה כרגיל. אחר כך הלך כ"ק אד"ש לביתו וחזר 7700 בשעה 7:00. מעריב כרגיל אחר כך כבד על השיחה של שבת כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 8:45.

### יום ראשון כ"ה ניסן

כ"ק אד"ש הגיע 7700 בשעה 12:00. מנחה כרגיל בשעת 3:15. כ"ק אד"ש הלך לביתו וחזר 7700 בשעה 6:30. בשעה 9:00 היה תפילת מעריב. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 11:15.

### יום שני כ"ו ניסן

כ"ק אד"ש הגיע 7700 בשעה 10:10 ונכנס לקריה"ת כרגיל. מנחה כרגיל בשעה 3:15. אח"כ יחידות להתלמידים שחוזרים לאה"ק ונתן לכל אחד \$1.00. אח"כ נכנסו התלמידים השלוחים מאוסטרליה. אח"כ היו עוד יחידות. אח"כ היה בחדרו הק' הרבא"ג. וגם ר' ניסן מינדעל כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 5:45 וחזר 7700 בשעה 7:10. מעריב. אח"כ הגיחה השיחה של אחש"פ. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 1:10.

### יום שלישי כ"ז ניסן

כ"ק אד"ש הגיע 7700 בשעה 12:40. מנחה כרגיל בשעה 3:15. אח"כ היה הרב חדקוב בחדרו הק' ואמר לו כ"ק אד"ש שתלמיד אחד יחזור שיחה של כ"ק אד"ש. וציוה להתוועד בכפ"ח, לוד, ותנ"א, וגם לחזור דא"ח אחר כך יצא מחדרו הק' ועמד אצל דלת הראשית וליווה אותם וציוה לנגן וגם ציוה לאלו שעמדו בצד להצטרף לריקודים. ועמד שם עד שנסעו. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 6:00 וחזר 7700 בשעה 7:20. מעריב כרגיל בשעה 9:30. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 11:10.

### יום רביעי כ"ח ניסן

כ"ק אד"ש הגיע 7700 בשעה 1:40. כ"ק אד"ש לא יצא לתפילת מנחה. והיה שם ר' ניסן מינדעל. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 6:40 וחזר 7700 בשעה 7:20. מעריב כרגיל

### יום שישי ל' ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:10 ונכנס לקריה"ת כרגיל. אחר משך זמן היה בחדרו הק' ר' ניסן מינדעל כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 5:15 וחזר ל770 בשעה 6:00. מנחה וקבלת שבת כרגיל. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 9:40.

בשעה 9:30. אח"כ הגיחה עוד הפעם השיחה מאחש"פ. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 11:15.

### יום חמישי כ"ט ניסן

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:10 ונכנס לקריה"ת כרגיל. אח"כ הלך למקוה וחזר ל770 בשעה 11:45. כ"ק אד"ש הלך לאהל עם בגדי שבת בשעה 1:00 וחזר ל770 בשעה 6:50. מנחה כרגיל. מעריב בשעה 7:25. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 7:45 ולא חזר הערב.



## מכתבים שכתב סב החתן הרב יוסף ראדאל לידידו הרב משה פנחס הכהן כ"ץ



הרב יוסף הכהן ראדאל עם תלמידי ישיבת תו"ת בנוכחות כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ  
כ"ה שבט תרצ"ו בווארשא





קבלתי טלגרמה שלהיות שאחי בבינדין[?] הוא נחלה ר"ל על הריאה, ורופאים צוה[?] לו שתיכף יסע לאטבוצק, ע"כ נחלט שאני אסע עמו לאטבוצק, ועוד באותו היום לאחר שעות אחדים נסעתי מביתי, ולא קבלתי עמי כלום רק כמו שהייתי הולך. וב"ה כבר נסע חזרה לביתנו והוא בקו הבריאה, אבל בכאן ה' לי עבודה רבה עמו, כי כל יום ויום הייתי הולך בבריאות על איזה שעות, וכה עבר יום ויום, וב"ה נסע לביתנו בריא ת"ל בעד זה. אפשר בעוד איזה שבועות אסע חזרה לביתי, אבל כעת אני יודע. ומסתמא ידוע לך הפירוש על המאמר רבות מחשבות "נאך וואס טויג די רבות מחשבות אז סוף כל סוף איז עצת ד' היא תקום". וידידני משה בערלאנט<sup>2</sup> עוד לא בא חזרה, ומסתמא כבר שמעת שכ"ק אד"ש אומר חסיד[ות] בכל ש"ק, וישנם עד היום ששה מאמרים. ובל"ג ב[עומר] לא היתה התועדות כ"א ה' חסידות. וזלמן [...] הוא בורשה, ב"ה נסתדר, ומובילים לו כל [...] ארוח"צ, כי עוד לא ניתן לו רשות לילך ב[עצמו?...] על ארוח"צ, וב"ה פעלנו בעדו ליתן לו הקצוב [...] בעד אוכל.

ומפסח פעלדמאן<sup>3</sup> מסתמא כבר שמעת שנשתחרר מהם והי' אצלם זמן קצר. ואודות הפריזיוניקים, כעת אין שום חדשות, כי הראשון הוא יעקב פאלקינפעלד<sup>4</sup> בזמן 15 מאי, מסתמא נבשר לך בשורות טובות אי"ה. וב"ה התלמידים לומדים בהתמדה ואנו לומדים היום מסכת יבמות,

ואכתוב לך גרגיר א':

השער המלך<sup>5</sup> הקשה לפי שיטת הרמב"ם<sup>6</sup>, שסובר דישינו איסור קריבה בכל עריות, דהיינו - הלאו לא תקרבו היא על קריבה לחודא לבד הביאה שחייבים עלי

(2) אפשר שזהו משה בריליאנט ב"ר פרץ מחעלם, שנולד בתרע"ה ולמד בתו"ת ווארשא בשנים תר"צ-צ"א, מובא בתולדות חב"ד בפולין ליטא ולטביא.

(3) ב"ר שמעון, ממייעכו-לובעל. נולד בשנת תרד"ע. למד בתו"ת בווארשא בשנים תרפ"ז-צ"ד, מובא בתולדות חב"ד בפולין ליטא ולטביא.

(4) יעקב ארי' פולקינפלד ב"ר שמואל גרשון, מריקא. נולד בשנת תרע"ז. למד בתו"ת בווארשא בשנים תר"צ-צ"ה. אח"כ שימש ר"מ במכניה בווארשא, משגיח בשיעורים באטוואטצק, ור"מ בסניף בחעלם. כשהתחילה המלחמה ה' בגניווישעוו ורשום בין התלמידים למשלוח עזרה, מובא בתולדות חב"ד בפולין ליטא ולטביא.

(5) על הרמב"ם ה' איסורי ביאה פכ"א ה"א.

(6) שם.

מיתה. א"כ מה קשי' לי' להגמרא ביבמות (ד') [ג' ע"ב] טעמא דכתב רחמנא עלי', הא לאו הכי הו"א אתי עשה ודחי לא תעשה [והרי אין עדל"ת שיש בו כרת], הא לפי הנ"ל לא הוי בעידנא דהמצוה מקיים בביאה והאיסור היא בקריבה הקודמת לביאה? והביא שם שיש מתרצים, כמדומה שהיא הנ"ל<sup>7</sup>, מצד שא"א בענין אחר לקיים המצוה, הוה כהכשר מצוה ומתעסק במצוה, שדוחה. אבל קשה לפי שיטת התוס' [...<sup>8</sup>] גיטין<sup>9</sup> שהקשו דליתי עשה דפו"ר ולידחי לאו דלא יהי' [קדש...], ותירצו דלא הוי בעידנא, דהאיסור היא בשעת העראה, [והמצוה בש]עת גמר הביאה. ממילא נשמע דהתוס' לית להו סברת<sup>8</sup> [...]. ישנו שם אריכות בשער המלך אבל תעיין שם.

ואפשר לומר דהנה הירושלמי<sup>10</sup> (מובא בתוס' [גיטין] [קידושין] ל"ח<sup>11</sup>) מקשה, "דליתי עשה דמצוה וידחה ל"ת דחדש"? (ומקשה) [ומשני] והא שיעור דמצוה היא כזית, ובעת האכילת כל הכזית נתקיים המצוה, והלאו היא מקודם, לפי מה דפסקין חצי שיעור אסור מה"ת. ושמעתי מתרצים שם ע"פ פשוט, דכל משהו ומשהו היא חלק מן המצוה, למשל כזית היא מאה משהויות, והמצוה נתקיימה במשהו הראשונה כמו במשהו האחרונה, ממילא הוה בעידנא.

אולם י"ל ע"פ המבואר בפרמ"ג<sup>12</sup> הסברא דחזי לאיצטרופי, וישנם שם שני סברות: א' מצד דחזי לאיצטרופי ויהי' איסור, ממילא נשמע דחצי זית הוא דבר חשוב, כי משני חצי זיתים הוא איסור שלם, עכ"פ חצי זית הוא ג"כ איסור. וישנו עוד סברא, כי היות דחזי לאיצטרופי לכזית בכדי פרס, דהיינו, אם נתיר חצי זית, ממילא יבוא לאכול עוד חצי זית בכדי שיעור אכילת פרס, כי הוא סבור דהוא היתר ויהי' איסור.

ובזה יכולים להסביר מחלוקת הראשונים<sup>13</sup> באיסור חמץ בבל יראה ובבל ימצא

(7) בבא מציעא טז, ע"א.

(8) חלק זה מהמכתב חסר.

(9) מא, ע"א, ד"ה לישא.

(10) על חלה פ"ב ה"א (י, ע"ב), הובה גם בתוס' ר"ה יג, ע"א.

(11) ע"א, ד"ה אקרו.

(12) יו"ד סי' ס"ה משבצ' ז ד'. ועיין בצל"ח פסחים מ"ז.

(13) עיין שו"ת חכם צבי סי' פו.

אם הוא ג"כ בחצי שיעור, אם נאמר כסברא הא', יהי' ג"כ כאן הדין דחצי שיעור אסור. אולם לפי סברא הב', מצד חשש דאכ"פ, כאן לא שייך, דממ"נ יהי' איסור, דהא ישנו כאן כזית שלם, דהא זה האיסור אינו כשאר האיס[ורים], דכאן היא הראי' ולא האכילה, וממ"נ אם יבוא עוד [חצי] שיעור יהי' כזית שלם. ממילא נוכל לתרץ הקושי' [...] הירושלמי, דהא לפי סברא הב', דכל ענין של חצי ש[יעור] הוא אם נצטרף לשיעור שלם ואז יהי' איסור, א[בל?] בעת שיהי' כזית יהי' היתר מצד עדל"ת, ודו"ק כי קצרת.

וסברא זו נוכל לדון גם בכאן, דאפשר לומר דהאיסור הוא בכל העריות שהביאה היא איסור, ממילא אמרינן דישנו גם כאן איסור בקריבה לחוד אם לא בעל, אבל בכאן אם בעל יהי' המצוה ולא עבר איסורא, נוכל לומר דאז לא יהי' איסור בקריבה, בדוגמת דחצי שיעור. והסברא נותנת ג"כ כנ"ל, דאם הביאה היא אסורה, אז אמרינן דאפי' בקריבה לחוד ג"כ ישנו לאו, אבל אם הביאה היא מותרת, יהי' איזה סיבה שיהי', אין הסברא דיהי' איסור בקריבה, ועיין.

כתוב לי חות דעתך בזה.

יותר חדשות אין, כ"א החיים ושלום וכט"ס ממך לא ימיש.

ממני, ידיך לנצח הדורש שלומך והבטחתך מקרב ולב עמוק ומשתוקק להראות עמך בתוך אהלה של תורה.

**י. ראדאל**



ב.

ב"ה כ"ד ניסן תר"ץ אטוואצק.  
 ברכות עד אין קץ ושלוש עד א"ס, אל כבוד האי גברא  
 רבה רעי וידידי הת' הנעלה מר משה פנחס כ"ץ. ויופיע  
 שלום וברכה.  
 התמיה גדולה עליך מפני מה שלא השמעת ממנך כלום, כל ימי  
 היו"ט הר"מ שאל אותי האם כתבת ומתי תבוא? אצלינו אין  
 חדשות תלמידים חדשים אינם מתקבלים וגם לאיזה חל' ישינים  
 נכתבו מכתבי הרחקה, וכ"ק אד"ש אמר שני מאמרים בשביעי  
 ובאחרון של פסח, וגם אמר שיחות ק' הרבה, ועשנו הבית התבשל  
 על חג הפסח בהישיבה בנ' 3 והסדר הי' על צד היותר טוב,  
 ואודות הדירות איננו ידוע כלל כי הר"מ עוד לא הי' אצל  
 כ"ק אד"ש ומסתמא על הקיץ לא יהי' מזה כלום, הגלי' הלזו  
 הר"מ ציוה אותי שאכתוב לך ואמר שאכתוב שתבוא תיכף כי  
 עבודה רבה בהמוכירות ובזכה בדמעות שלישי יוסף אברהם איננו  
 זמשה פנחס איננו וכסף איננו ומה יהי' ואח"ך יוכל עוד  
 להשאר בבית ויש לו פנאי וגם האמר להח' יא אקאזיט שלא  
 יבוא כי הפסק הוא בהחלט ובחנם יפסיד הוצאת יינויהי' נע  
 ונד ולבסוף כו' כי מה לנו לצרה הלזאת הוא חולה וגם בהלימו  
 הוא הוא כו' יוחר החדשות אין כ"א הח"ם והשלום והננו  
 פ"ש הטוב וכל הידידים ותמסור פ"ש לש"ג ר' עמנואל ראדאל  
 וגם לבנו מר בנימין שי' ואבקשך שתבוא עמך אח השיעורים  
 על מסכת גיטין מהר"ם שי' ממני ידיך לנצח.

ב"ה כ"ד ניסן תר"ץ אטוואצק.

ברכות עד אין קץ ושלוש עד א"ס, אל כבוד האי גברא  
 וספרא רבה רעי וידידי הת' הנעלה מר משה פנחס כ"ץ.  
 ויופיע שלום וברכה.

התמיה גדולה עליך מפני מה שלא השמעת ממנך כלום, כל ימי היו"ט הר"מ  
 שאל אותי האם כתבת ומתי תבוא? אצלינו אין חדשות, תלמידים חדשים אינם  
 מתקבלים, וגם לאיזה תלמידים ישינים נכתבו מכתבי הרחקה, וכ"ק אד"ש אמר  
 שני מאמרים בשביעי ובאחרון של פסח, וגם אמר שיחות ק' הרבה, ועשנו הבית  
 התבשיל על חג הפסח בהישיבה בנ' 3 והסדר הי' על צד היותר טוב, ואודות הדירות  
 איננו ידוע כלל, כי הר"מ עוד לא הי' אצל כ"ק אד"ש, ומסתמא על הקיץ לא יהי'  
 מזה כלום, הגלי' הלזו הר"מ ציוה אותי שאכתוב לך ואמר שאכתוב שתבוא תיכף



כי עבודה רבה בהמזכירות, ובוכה בדמעות שלישי יוסף אברהם<sup>14</sup> איננו ומשה פנחס<sup>15</sup> איננו וכסף איננו ומה יהי? ואחיק<sup>16</sup> יכול עוד להשאר בבית, ויש לו פנאי, וגם תאמר להת' צבי אקאוויט<sup>17</sup> שלא יבוא, כי הפסק הוא בהחלק, ובחנם יפסיד הוצאותיו, ויהי' נע ונד ולבסוף כו', כי מה לנו לצרה הלזאת, הוא חולה וגם בהלימו הוא הוא כו'. יותר חדשות אין כ"א החיים והשלום, והננו פ"ש הטוב וכל הידיים, ותמסור פ"ש לש"ב ר' עמנואל ראדאל וגם לבנו מר בנימין שי<sup>18</sup>. ואבקשך שתבוא עמך את השיעורים על מסכת גיטין מהר"מ<sup>19</sup> שי'.

ממני, ידיך לנצח. י. ראדאל

14) קגן, שהי' מזכיר הישיבה בשנים תרצ"ג-צח ויו"ד "קופת בחורים", ובראשית תרצ"ט התיישיב בלונדון. (לאח"ז נעשה מחותן עם הכותב שבנו ר' סענדער שיחי' התחתן עם מרת חנה רייזל שתחי' בת הכותב), וראה מכתב ממנו בסוף.

15) בט"ו סיון בתרצ"ח התחתן הרמ"פ כ"ץ ונראה שהוא ה' בביתו בקינסק אז קודם החתונה.

16) יהושע ברוך כ"ץ הי"ד שלמד בתו"ת אטוואצק בתרח"צ.

17) ישראל צבי אקאוויטש הי"ד מקינסק (עירו של רמ"פ), שנולד בשנת תרפ"ב ולמד בתו"ת בלאדז, ואח"כ באטוואטצק בתרח"צ.

18) שגרו בקינסק.

19) לכאורה הכוונה להרב מרדכי מענטליק שהי' ר"מ בהמכינה בווארשא, שרמ"פ שימש אז כמשיגי שם.

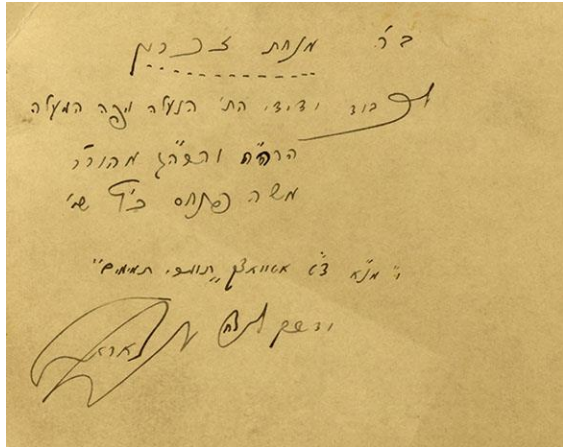
ג' 20.

**ב"ה מנחת זכרון**

לכבוד ידידי הת' ויפה  
המעלה הרה"ח והרה"ג  
מהור"ר משה פנחס כ"ץ  
שי'

י' מנ"א צ"ט אטוואצק  
"תומכי תמימים"

ידידך לנצח י. ראדאל



20) נכתב מאחרי התמונה, נדפס בתולדות חב"ד בפולין ליטא ולטביא ע' קעד, אבל שם נכתב "שחתימה לא ברורה", ונותסוף כאן שהתימה הוא של יוסף הכהן ראדאל. הצילום מארכיון Hasidic Archives.



יושבים מימין לשמאל: ה"ר שלמה משה אייזענבערג;  
 ה"ר יעקב פלקינפעלד; ה"ר מאיר גלזמאן; ה"ר מרדכי  
 מענטליק; המשפיע ה"ר ברוך פרידמן; ה"ר משה פנחס  
 כץ; המזכיר ה"ר יחזקאל פייגין; המזכיר ה"ר משה ליב  
 רוטשטיין; ה"ר שלמה זלמן העכט; ה"ר יוסף ראדאל  
 עומדים מימין לשמאל: ה"ר דובער ליווי; ה"ר אברהם  
 בארנצקי; ה"ר משה בערלאנד; ה"ר אברהם (ב"ר דוד)  
 טייבלום; המזכיר ר' ניסן מינדל; אווישקאווע; ה"ר  
 שלמה זילבערבערג; ה"ר שלמה צילך



לכ' [?] הרב משה פנחס שליט"א

הנני שולח לך מכתב מתלמיד א' מאטוואצק שלמד בהכיתה והוא עכשיו בשיבתו, ויש לו קרובים בבראזיליא, ומכאן איננו הולך לשם פוסטה ישר כ"א בדרך השתלשלות, ע"כ אבקש לך מאוד שתשלח אותו להמטרה.

אבקש מאוד מכבודו הרמה לשלוח את אגרת שלו על לופט=פאסט לדודו שלו מבראזיליע, כי נחוץ הוא מאוד מאוד ותודה לכם בהקדם, וה' ישלם כפל כפליים, על אדרעס הזאת:

BRAZIL

C. Rosset

Sao Paulo

Rua Fragna 138 BR.

דאס איז זיין ווייטערע משפחה.

J. Waynstein[?]

33 bay 22 [?]

Brooklyn N.Y.

דאס איז די אדרעס פון מיין מומע, זי וועט זיך גיוויס אינטערסירען מיט מיר, איך שיקט אויך אספעציעלען בריוו אויף די אדרעס, זי איז מיין מוטטערס אשוועסטער:

Ms. Rose Jannes<sup>22</sup>

146 fa[?] pl.

Newark N.Y.[J]

USA

וגם תכתוב לי אם כותבים לך מהוריך שי', ואם אינו הולך לשם פאסט, אזי תוכל לשלוח לי ואני אשלח לך לקינסק<sup>23</sup> מכאן, וכן מקינסק לאמעריקא, אבקשך מאד

(22) בת יערל סילבערגלייט שהיתה אחות מרת רייזל ראדאל הי"ד אם הכותב, והיא גרה אצל בתה לאחר פטירת בעלה ר' משה.

(23) מקום מגורי הוריו של הרמ"פ.



שתכתוב בפרטיות מהכל מביאת כ"ק אד"ש, מהרושם ומפעולותיו הק', והעיקר כל התל' מבקשתם מבקשים מאתך שתכתוב מהנשמע אודות העתקת הישיבה לאמעריקא. יותר חדשות אין, הנני מברך אותך בחג כשר ושמה, ונזכה להתעלס יחד בצל כ"ק לקראת גו"צ בב"א. והנני פ"ש ובשלוש הרב מרדכי מענטליק, ובשלוש כל הת', מר דוב בער אברהם שי', שלמה זלמן שי'<sup>24</sup>, ויתר התל', וביחוד הנני מברך את ידידינו הרב מר זלמן שי' גורארי' בברכת מז"ט.

ממני, ידידכם לנצח י. ראדאל



תלמידי והנהלת הישיבה עומדים על המרפסת.

בשורה ראשונה, מימין לשמאל: ?; ?; ?; משה פעדער; ?; חיים מאיר בוקיעט; שמואל זלמנוב; משה ליב רוטשטיין; ?; ?; יוסף בורנשטיין; שמואל דוד רייטשיק; מרדכי לוריא; ?; יצחק דובער אושפאל; חיים ליב פראפס; זאב גרינגלאס; ?; ?; משה אלי גערליצקי; אליהו משה ליס; שמואל שטיין; יוסף וויינברג; יוסף מנחם מענדל טננבוים  
בשורה העליונה משמאל לימין: יוסף ראדאל; יהושע ברונשטיין; גרשון חנוביץ; ישראל דוד ראזנבערג; ?; ?; נחום פרענער  
תאריך התמונה: פברואר 26 1940 (י"ז אדר ת"ש)

(24) אברהם דובער ואחיו שלמה זלמן העכט שבאו מאמירקא לאטוואצק ללמוד שם כשבוע לפני התחלת המלחמה.

ז"ה יבנה קרני כוללה רשמי המעבד חשבי (תשס"ג)  
 מאת ודנ"ס  
 נתתי להעבד אתונו קודם כלום חסדי יבשר  
 חפץ ושל' ש' ללחם מן אכילת אי-בסמך אכילת  
 חכמה כפי רצאי הסתמא חכמה אכילת חכמה  
 וזכרתי כתיב ומן אכילת חכמה חכמה חכמה  
 על הכתובים לכותבי, וזו וא' ה' חכמה חכמה  
 ומסתמא חכמה חכמה חכמה חכמה חכמה  
 חכמה חכמה חכמה חכמה חכמה חכמה חכמה  
 חכמה חכמה חכמה חכמה חכמה חכמה חכמה  
 חכמה חכמה חכמה חכמה חכמה חכמה חכמה  
 חכמה חכמה חכמה חכמה חכמה חכמה חכמה

דאבך ומה נשמך אפי' ישרי תולדת לזכרה  
 הישגה כולה זכ' חסד חסד חסד חסד חסד  
 ואין חסד חסד חסד חסד חסד חסד חסד חסד  
 חסד חסד חסד חסד חסד חסד חסד חסד חסד  
 חסד חסד חסד חסד חסד חסד חסד חסד חסד  
 חסד חסד חסד חסד חסד חסד חסד חסד חסד  
 חסד חסד חסד חסד חסד חסד חסד חסד חסד  
 חסד חסד חסד חסד חסד חסד חסד חסד חסד  
 חסד חסד חסד חסד חסד חסד חסד חסד חסד  
 חסד חסד חסד חסד חסד חסד חסד חסד חסד  
 חסד חסד חסד חסד חסד חסד חסד חסד חסד

(25) אין תאריך אבל כנראה שנכתב בוילנא בסוף ת"ש או בתחילת תש"א שנראה כהמשך למכתב הקודם.



ב"ה

ידידי יקירי הנעלה הרב מהור"ר משה פנחס שי

שלום וברכה.

היות שבשעה אחרונה קודם השילוח מסר לי ידידינו מר יוסף שי' ששולח לך אגרת, לא הספקתי לכתוב לך מכתב כפי הראוי, מסתמא מהנשמע אצלינו כתב לך ידידינו הנ"ל, ומן אחיך שלך עוד לא קבלתי מענה על המכתבים שכתבתי לו, וא' הי' עקספרעס פאליצאנא, ומסתמא הגיעו לידו, והננו מחכים על ביאת התל' הנמצאים תחת ממשלת זדון, ואבקשך שתכתוב מהנשמע אצלך ואצל גיסק ידידינו מר מרדכי<sup>26</sup> שי', גם אבקשך שתכתוב מן ביאת ונסיעת כ"ק אד"ש, ומן שיחותיו הקדושים, והרושם באמעריקא מן ישיבת כ"ק אד"ש באה"ב, ומה נשמע אם ישנו תוחלת[?] [שבעהשי"ת הישיבה כולה ג"כ תסע הכי בזמן קרוב, ואבקשך עוד, תכתוב לי תיכף על לופט פאסט האם היית אצל משפחתי, ומה אומרים? האם יש להם התענינות עבורי? ובכל אופן תכתוב לי האם ישנו איזה ענין ואופן נסיעה עבורי, וגם ישלחו לי איזה תמיכה. מן ביתי עוד לא קבלתי במשך המלחמה שום ידיעה, יעזור השי"ת שיהי' הכל בשלום. יעזור השי"ת שנזכה עוד להתראות יחד בזמן הכי קרוב תחת דגל דמשיח ולהיות בצל כ"ק אד"ש.

**י. ראדאל**



היאקאהאמער גלח, וד"ר מייבורגור[?], וההוצאות עוד טרם שקבלנו גם אני והתל' יצחק הענדל ולייבל קראמער ושלמה האכלערער<sup>28</sup>, כתבנו מכתבים להקאנסול, כי לייבל אמר להקאנסול אויפיגעבען ביים קאנסול שייש לו אם, (כי אביו נהרג על קידוש השם בהשחיטה בחעלם היל"ת), וכתב תירוץ כי כוונתו הי' על שטיף מוטער. ואנחנו לא קבלנו שום מכתב מהקאנסול עד הלום, כי כל התלמידים קבלו מכתבים שלע"ע איננו יכול ליתן להם הוויזע, ואנחנו לא קבלנו. וגם לא קבלנו שום ידיעה חיובית ג"כ, וקודם הדעלעגאציע כתבנו לו את המכתבים הנ"ל, אבל מיר לייגען ניט קיין גרויסע האפענונגען. הטעלעגראמע האחרונה מהרש"ג אודות האונטערועניץ בוואשינגטאן בלבל אותנו לגמרי, ויתר פעמים ככה העג"נ של כ"ק אד"ש והרש"ג לאחר העמל ויגיעה, ואחר הברקות לבערלין על מספר קוואטע, זאל מען שטיין אויף אזוי און מצב. בד"כ משיגים התם וויזעס בייאקאהאמא, הקאנסול שבכאן הוא עוכר ישראל, ואינו ראוי שנטיל עליו שם ישראל רשע מרושע, ער קען זיך ניט שענקען פערוואס ער האט ארויס גיגעבען די פאר וויזעס יא[?], אבל ביעקאהאמא הוא נותן בכל יום, והרבה בני ישיבות ממש [??], ושאר ישיבות וגם קאפאלאוויטש הנמצא על הראקאמענדישאן שלנו ג"כ משיג את הוויזע, כי כולם פערליקענען את הוריהם ושולחים אותם אל הג"ע, וגם התלמידים הצעירים התל' שמעון גאלדמאן, והת' משה חיים סאפאטשקינסקי, והתל' יחזקאל דערען משקרים הוריהם, והננו חושבים שבקרוב ישיגו את הוויזעס. מסתמא אתה יודע כל הידיעות מאתנו, ולא אאריך בזה. מאד לפלא בעינינו על מניעת והעדר הכתיבה ממך, שלא כתבת לנו שום מכתב בכאן, עכ"פ בעת שכתבת המכתב מהרש"ג שרייבט מען צו אפאר ווערטער, ואיננו יודע על מה זה, ומפני מה, וגם אודות ההמשכה, שלחתי לך טעלעגראמע שתכתב[?], ולא קבלתי שום תשובה, ואתה בעצמך כתבת לי בוילנא שישנו תח"י בעדי קרוב למאה, ועל קאחטע[?] זו לויתי לי מעות וקניתי לי ספרים, שני וואליזעיס עם ספרים יש לי בכאן, ובכאן פרעתי את החוב שלויתי ממעות ישיבה. וגם קניתי לי איזה בגדים, וגם צריך לי אויבער מאנטעל, און איך האבע ניט מער ווי די קאפאטע מיט די הויזען, דער מינדעסטער בחור אין מירער ישיבה האט דאך 2 אנדוגען[?] ואויבער מאנטעל, בכ"א רציתי לקנות לי בעד מעות שלי, כי פשוט לי לחרפה, מען דארף גיין עפיס צו אמענטש

28 שלמה נחמי' הוכלרר, נולד בשנת תרפ"א. למד בתול"ת באטוואטצק בשנת תרח"צ, ובשנת ת"ש נרשם בין התלמידים בסניף ווילנא. בשנת תש"א סודרה לו ויזה לארה"ב בתור תלמיד נישובה. אח"כ התיישב בטורונטו ונקרא הוכלר. מובא בתולדות חב"ד בפולין ליטא ולטביא.

האט מען ניט קיין מלבוש. וגם יכולים מכאן לשלוח חבילות טיי וזייף לגרמני, וזה הוא יקר מציאות בשם, ב"ה מקבלים מכתבים שמקבלים החבילות ע"נ בכ"א כל דבר ודבר על הדאלאר באה"ב קאסט עס טאפעלט ווי דא אין יאפאן.

בכ"א אבקשך מאד שבפעם השני אי"ה, בעת שהישיבה תעשה המשכה, אזי תסדר בעדי עכ"פ חמשה ועשרים, כפי הנראה מסרת את המעות להרש"ג, אזי אבקשך שתדבר עם דודי<sup>29</sup> שיתן בעדי איזה תמיכה. וגם אבקשך שתכתב לנו מכתב מכל הנעשה והנשמע אצל בית רבי, ומהשתדלות עבורינו, מהנשמע אצלנו. כתבנו מכתב מפורט בשבוע העבר, ובשובע הבעל"ט נכתב מכתב שני, מסתמא אתה רואה את המכתבים, ולמותר הוא לכתוב עודה"פ. וגם הננו מבקשים אותך שתשלח לנו מאמרים ושיחות והזשורנאל "הקריאה והקדושה", וגם אבקשך שתעניין בעדי על עפידיוויט טוב, ואפשר תשיג זאת אצל משפחתי, כי יש לי דוד מצד האב ושמו שלמה ראדאל<sup>30</sup>, הוא בעל איש אמוד, אדריסתו מסתמא דודתי מרת יערעל<sup>31</sup> יודע, והוא יכול ליתן לי אפידיוויט, בכ"א מכל בני המשפחה שיש לי באמעריקא עכ"פ יכולים ליתן אפעדיוויט, ותעכב אותו על יד, ותתן לי ידיעה, ואכתוב לך או במכתב, או במברקה, על איזה מקום שתשלח אותו, תוכל לשלוח כסף, ואשלח חבילות טיי ובוסר להוריך שי, חבילה אחת שלחתי, אבל אין לי מעות לשלוח עוד, החבילות מגיעים קומן רעיעל אפ. ואבקשך עוה"פ שתכתוב לנו איזה מילים, כי אין אנו יודעים און קענען ניט פערשטיין וואס איז מיט דיר געווארען, ביסט דאך גיווארען אשטיק ר' מרדכי מענטליק, ואקצר ואומר שלום, והנני פו"ש מברכך בכט"ס בגו"ר, והנני פ"ש התמים ידידי הרב ר"ז גורארי, והרב ר' מרדכי מענטליק

ידי"ע י. ראדאל

29 לכאורה הכוונה לאח אמו ישראל ווייגנסבורג שגר בנוארק המקום שגר רמ"פ אז, ונפטר שנה לאח"ז בתש"ב.

30 שלמה זושא הכהן ראדאל אח של ר' שמואל טובי הכהן ראדאל אב הכותב.

31 יערל סילבערגלייט אחות אמו רייזל ראדאל הי"ד, שגר ג"כ בנוארק.



ה"ר מאיר אשכנזי עם התלמידים על המרפסת  
 עומדים מימין: ?; ?; ?; ה"ר שמואל צבי פוקס; ה"ר יוסף בורנשטיין; ?; ה"ר יוסף ראדאל; ה"ר יצחק הענדל; ה"ר יוסף מנחם מענדל טנבוים; ה"ר מאיר אשכנזי; ה"ר ארי' ליב קרעמער; ה"ר יוסף וויינבערג; ה"ר צבי יוסף קוטלרסקי; ה"ר אליהו משה ליס; ה"ר משה אלי גערליצקי; ה"ר מרדכי בריסקי; ה"ר משה פעדער.  
 שורה שניה – מימין: נחום פרענער; ה"ר שמואל דוד רייטשיק; ה"ר יוסף פרוטוביטש; ה"ר יהושע ברונשטיין; ?; ?; ה"ר אברהם יצחק גרפינקל; ה"ר מנחם זאב גרינגלאס; ה"ר משה רובין; ה"ר שמואל שטיין; ?; ה"ר שמעון גולדמן; ה"ר שלמה האכלער; ה"ר מרדכי לוריא.





CRAWford 3539

בעמ"ה

### אגודת חסידי חב"ד דשיקאגא והגליל

AGUDAS CHASIDEI CHABAD  
OF CHICAGO AND VICINITY  
1210 INDEPENDENCE BLVD.  
CHICAGO, ILL.



#### קהלות חסידי חב"ד

אנשי ליובאוויטש  
בני ראובן  
נומח אר"י  
צמח צדק

#### דעו המועצה

הרב ר' חיים אבי רובינשטיין  
הרב ר' אליעזר ווייסמאן  
הרב ר' אביהם יצחק שליסלמייין  
הרב ר' בנימין דיין  
הרב ר' מרדכי ווייס  
ר' שלמה שטר  
ר' מנחם מן נאסאטר

ב"ה ז' ניסן, כסלו, חג הנאווא  
חש"ב - שיקאגא.

ידידי תלמידי החסידים יחיו  
וביחוד להרב מוה' יוסף ראזאל שי

#### דעו הפועל

ושב דאש, מנחם רייסמאן  
סניג  
מנחם ר' פאלאטין  
שמעון שחאב  
צבי לוינס  
נומח ר' ששה הובן שיעוויטש  
סניג גולדמאן, ס"ב  
מוכר ראשון, יוסף פלייטער  
מנהל הרב משה לוי ראזשטיין

#### CONG. CHASIDEI CHABAD

ANSHEI LUBAVITCH

1500 S. Drake Ave.

BNEI REUVEN

1266 S. Kedvale Ave.

NUSACHI "ARI"

606 N. Monticello Ave.

ZEMACH ZEDEK

1409 N. Talmun Ave.

#### ADVISORY COUNCIL

RABBI H. RUBINSTEIN

RABBI L. WEISMAN

RABBI A. I. PERLSTEIN

RABBI B. DISSEN

RABBI M. WEISS

SAM PALMER

M. NASATIR

#### EXECUTIVE COMMITTEE

President

PAUL REISSMAN

Vice Presidents

N. H. BOLOTTIN

S. SNEHOFF

H. LEAVIT

Treasurer

MORRIS SHAEVITZ

Asst. Treasurer

SAM GELLMAN

Secretary

JOSEPH FLYER

Executive Director

RABBI M. L. RODSSTEIN

שלום וברכה, מכתבך וגם התמונות - שהינם - נכון קבלתי ומה גולה שמחתי בראותי כראה פניכם ביהד עם הגדולים טובים יעזרכם השי"ה, ובפסח הלא שלחתם גם תמונות אלו לכ"ק אדמו"ר שליט"א אשר חרב שמחתי מאותו הנחת רוח אשר גרמתם בזה לעשרה ראשון, ואלה דבריו הקדושים אל "החיתני בפו"מ בדברייך ומרפא הוא לבריאותי החלושה יותר מכל סמי המרפא השבעולם, והשי"ה יעזרם להסדר בסדר טוב במקום שהם, ויצליחו בלימודם ובעבודה שלב ולפעול ישועות באור תורה ועבודה כפי אשר ההשגחה העליונה שהביאתם שמה העמיסה עליהם לקרב ולהחיות את ידידנו אנשי שי"ה וזלהפיה רוח היים של תורה ויראה שמים באחב"י שי"ה עכלה"ק.

במה קבלתם כבר את "כונטרס התפלה" הנדפס מחדש וביום א' יו"ד כסלו בהשיחה הקדושה, הואיל כ"ק אדמו"ר שליט"א לאמר כדברים: האלה " דער זאץ היהל זעהן געפליכקייט זאל לערנען דעם קונטרס התפלה און מקיים זיין זאץ דארטן שטייט " אין רוחניות זינען אלע אידען זיער פין אפילו נאך די פשוט'סע זינען אויך בעסער פאר די שבעים אומות, אבער אין גשמות דארף מען האָבען א שמירה מעולה אויף דורכגיין דעם שמאָלען פאס" דעם מיטעלן רבי'ס חסידים זינען געווען אזעלכע מקושרים אז בא זי איז געווען דער גרעסטער ענין צו קוקן אויפן רבי'ן זי זינען געווען גרויסע ענים הייל זי איז גיט געלענען אין קאָפּ העגין פרנסה" כל זה אשר ידעתי לשעה זו

כלי המכתב שקבלנו מכ"ק אדמו"ר שליט"א נחבדו בקורו בעיר שיקאגא, ביום כ"ד טבת הבע"ל בשעה פובה ומוצלחה ואולי גם אחת הוכלו לבוא לפה, או שעוד על חג י"ם כסלו הקבלו רשיון להיות אצל כ"ק אדמו"ר שליט"א בנויאָרק.

אתענו לשמוע מאשר הסדרתם באכו"ש כרוש ולינה וקסום מתאים ללימוד והשי"ה יעזר לאחיכם אשר בשאנכא" להתראות עמכם בקאָב ויהיש השי"ה ישועה כלליה לכלל ישראל לאחר לנאווא שלמה

בקשה השיב לי, אם כבר נחקבל הסמאטום מהממשלה ואם עושים מה בכיוון זה להביא את יתר החסידים יחיו ואולי בשורה טובה במיך אודות העלמה פרום, אם מלאו הבקשה, אשר הנישו עבודה, כאשר כתבה במכתבך. קבלתי מהם מכתב מחדש חשון, מלא המרורים

וביחוד שמואל אברהם הלוי בבריאווה, ומחנן להצילו משם בעוד נשמתו  
בו, ישלח לו השי"ה לפו"ט.

בבקשה ממך כחוב לי, איך הוא אופן הכלכלה בשאנוכאי, היינו  
לרוגמא אם שלחו מכאן להם כסף, להרב אשכנזי ולהרב שמואלוביץ, אם  
נותנים זה לכל הלמיד והלמיד כסף מזומן או ששכנסו זה לקופה כללית  
וע"ה זה נזונים, פשוט הער צאלס פאר דעם עסיך, פארן שלאפין, אדער דאס  
גיס דער קאמיטעט און פון די געלט האָס מען שיקט פון דאנען, גיס דאָס  
מען יעדער בחור על ידו ממש.

אודות העברת כספים כתבתי לנו יאָרק, כי פה עדיין לא הצלחתי.  
והנני מחכה למענה משם.

בטח זוכר הודך, כי באמת צעק העחקתי מאמרי כ"ק אדמו"ר שלי"א  
משנת חצרות, וכעת הנה בין המאה תיבות ספרי הביבלי אשטעקא, נתקבל גם  
הכתבים האלו והן ידעה אשר במלאכה זו עסק ב"א מר שמואל אברהם, ועתה  
אשר אנוכה לקוללה לאיזה מאנ"ש את המאמרים ואבקש ממך לשלוח לי איזה  
ארהעסיך, אשר ידעה כי טוב לשלוח להם, ובל"ג ישלח גם אי איזה עקזעמפל,  
עבור החתמים יתרון.

בבקשה למסור פ"ש לבבי לכאן, א מהחתימים יחיו והשי"ת יעזרכם  
לקדש שם שמים ברבים, וביחוד בעת רצון צהנו הגאולה י"ט כסלו, להכין סעודה  
חודאה בפרסום במכה ל בנינוה וכו' כנהוג, אשר יתפרסם שמכם המשוב בכל  
המדינה וחוצה לה, לשמחה לבב כ"ק אדמו"ר שלי"א, אשר מרפא משם הוא לו  
כאמור.

והנני יד"ע הדו"ש וחמץ בהצלחתכם הרו"ג  
ובברכה לאלתר לגאולה שלמה

*Handwritten signature and date*





ב"ה ד' חנוכה תש"ב תו"ת מאנטרעאל יצ"ו

מקורות לבי אקרא בשלום כבוד האי גברא רבה רעי  
 כאח לי ה"ה התמים הנעלה עסקן נמרץ ונלהב לכל  
 הקדוש לנו הרה"ח מהר"ר משה פנחס שי' כ"ץ

ברוקלין

שלום וברכה.

מכתבך קבלתי ע"נ, ותודה רבה בעדו, וגם תודה חמה בעד 2 נומערען הקריאה והקדושה ששלחת אלי, כי עד הנה לא הי' לנו כמעט הקריאה והקדושה, והיום שהננו שומעים שהכל יוצא בקדושה ובטהרה מפי כהן גדול, הננו מביטים על הקוה"ק בהדרת הקודש אחרת מכמו קודם, און ווי זאגט דער וועלט אז מ'ווייזט א פינגער וכו'. אעפ"כ הנני לבקשך מאד, שהיות ששמעתי שבאו עם הביבליאטעק של כ"ק אד"ש, הקובצים התמים וגם מאמרים הנדפסים בווארשא, אבקשך מאד שתתעניין עבורי להמציא אותם. כי לאחר שארית הפליטה, שהרכשתי בהיותי בוויילנא, נתתי הכל לאנ"ש דמאסקווא<sup>32</sup>, ואם צריכים לשלם, תקח מהמעות שנמצא ברשותך עבורי, בכל אופן ואופן תראה להמציא לי. מאד קשה לי להטריח אותך, בפרט שאין לך פנאי, אבל בטחוני חזק בתור ידיד נאמן שתסלח לי בה.

אצלינו אין חדשות הכל כמקדם, איינציקווייז באים תלמידים, ישנו היום 37 תלמידים, אבל העיקר הוא שחסר לנו דירה מרוחת, אמעריקאנער קוקען אויף חיצוניות, ובביהכ"נ קר, והעיקר הביהכ"נ הוא בצד העיר דאנטאן רחוק ממרכז היהודים, עס איז אין פארים פון אשטיבעל. וגם אין לנו שום מעות לעשות איזה תעמולה, כי בכאן אין אנו מאספים אפילו פרוטה, און מיר קעמפפען גינג מיטן קאמיטעט אויפין טאג טעגליכען לעבען, ארטיקלען בהקענעדער אדלער, וגם אנאנסען, הכל הוא בעד מעות. וגם צריכים לנו בלאנקען, אז מען לייגט ניט אריין נעמט מען ניט ארויס, נאר דערווייל ליידען מיר, מיר גרייטען צו דעם באדען אויף איין אפענע גענעראל אפענסיווע.

החג י"ט כסליו עבר עלינו ברוב פאר, הביהכ"נ (מעון הישיבה) הי' מלא עם אנשים מכובדים, וגם העזרת נשים הי' מלא על כל גדותיו, וגם הי' רוב מחברי ועד

(32) שהתמימים התעכבו שם לשלושה ימים בדרך מוויילנא ליאפאן.

הרבנים, ובראשם הרב צבי כהן שנאם והראה את הפועל טוב מה שתלמידי ישיבתינו עשו בכאן, כי באמצע הביכ"נ אויבען אן זיינען מיר גיזעסין עם כל תלמידי הישיבה קטנה, ואמר כי עכשיו הננו רואים שלא הנערים הם המחוייבים, רק אנו, די עלטערען זיינען שולדיג, איז עכ"פ יעצט עפענט די אויגען ותמעטו את החבלי משיח, ולבסוף בכה, און געוונטשען מיט טרערען אז די ישיבה זאל זיך צעוואקזען למאות תלמידים. ואח"כ נגנו התל', (אספעעהלער כאר וואס איז גיווארען צוגעגרייט מהישיבה קטנה), את הזמר פדה בשלום, והניגון של ד' בבות, וכל הנאספים התפלאו ועשה רושם אדיר עליהם, וגם עשינו אקציע על מעמד ואספנו 155<sup>00</sup> דאלאר, וגם בביהכ"נ השני שלנו גם חגגנו, והיינו אני והתל' מ"מ טענענבוים.

אודות שאלתך, הנני מאד מאד שבע רצון מזה, ווארים מיר זיינען דאך גרינע, דארף מען טאקע אנווייזען המעשה הי', כי בכאן אצלינו הי' שכל א' וא' השמט על אחר, קיינער האט ניט גיוואלט לערנען, ווארים עס איז קינדער וואס האבען גארניט גילערענט, און מען דארף זיך אסאך אבגעבען. כפי שתפשתי בזה, איז הרה"ח הר"ש<sup>33</sup> שי' בהקפדה אויף מיר וואס איך האבע זיך אפגעזאגט, ווארים אלע האבען גיזאגט אז איך דארף לערנען, און איך האבע זער ניט ניט גיוואלט, כפי הידוע לך שבזמן האחרון - די לעצטע צייט לאחר החורף, שהייתי בוילנא, בעת שהרמ"ל<sup>34</sup> נסע מאתנו, ועול ההנהלה הושם עלי בתור פרעזעס מהנהלת הישיבה יחד עם איזה מחבריי, האבעך זער ווייניק גילערענט, און מען האט זיך געוואלגערט וכו', בכ"א לא הייתי מתמיד, ועכשיו גם כאן הנני וחברי לייבל קראמער שי' בתור ההנהלה מהישיבה בכל הענינים, ובאם אקבל גם לימוד בכיתה, אזי בלייבט ניט איבער קען צייט, נאר בלויז אויף עסען און שלאפען. והעיקר, כפי הנראה ישנו מקום בכאן על ישיבה קטנה בת מאות תלמידים, כי בכאן הכל הוא קרקע בתולה שלא עבר אדם עלי', און מיר זיינען אויפגען פערד. כעת הנני חוזר את ההוראה הלכות טריפות, וגם הנני לומד אחרונים, עס אכט ניט אויס כ'האלט כ'האב גאר ניט היזק, עס איז גלייכער דערווייל זיך ארויף כאפען און לערנען. בכל פעם ופעם הנני הולך לשוחח עם הרבנים בנגלה, וכפי הנראה מיידען אסאך רבנים אויס צו שמוסען אין לערנען, זיי האבען פשוט מורא פון אונטן, כי יצא הקול כי הלוואוויטשער הם בחורים

33) מסתמא הכוונה להמשפיע הרב שמואל לוויתן שקיבל התמימים במונטריאל והורה אותם איך לנהל תו"ת שם, ראה מכתב הבא.

34) המזכיר הרב משה לייב ראדשטיין.

לומדים ובקיאים.

וגם הנני עוסק היום במקצוע הדרוש, כי מאד קשה לי ענין הדרוש, ובפרט לדבר על הבימה, והנני מרגיל א"ע בזה, כי בכאן הכל הוא מויל ארבעט, און אויב ניט קיין מויל ביסט דו גארניט ווערט, גיווינליך אין פוילין האט מען ניט גידארפען עס, והנני מבקש אותך שתכתוב לי רשימה מאיזה ספרי דרוש הנמצאים בכאן והם טובים בעדי ואקנה אותם, כי אין לי שום ידיעה בספרי דרוש, ואבקש אותך שגם על להבא תכתוב לי הוראות איך להתנהג, ובכלל אויף וואס דארף מען זיך שטעלען אלס די צוקונפט, און צי עס איז דא זער שווער צו טהאן אשידוך שיהי' בערך וטוב בעדי, און ווי האלט מען בהיכלי המלך פון דעם.

כתוב לי לעתים תכיפים יותר מהנשמע אצליך, ואם הוטב הבריאות הפערקילונג, ומה שלום ב"ב, ואם ידידנו מר לייבל נעלקינבוים בא למחנכם, און צו איר האט עפיס פון אים ער איז אלייטישער יונגערמאן ער האט פון אונטץ אסאך טובות גיהאט, וכותב לי מזמן לזמן אפטער לעטערס[?], אקצר ואומר שלום, כי הכל תוכל להתודע מהרב הר"י דזשייקובסאהן<sup>35</sup> שמחר אי"ה יסע למחנכם, והנני לברכך בברכת גמר חתימה טובה, ונזכה לשמוע ולראות עם אחינו ואחיותינו והורינו, וכל התמימים שי', כי בפוילין אומרים שחנוכה הוא גמר דגמר. ונזכה לשמוע בקרוב הקול מבשר ואומר.

תמסור פ"ש ליד"ע מר מינדעל שי'.

בברכת לאלתר לגאולה.

ממני, ידי"ע ה[?]. י. ראדאל

(35) הרב ישראל דזשייקובסאהן הי' שליח אדמו"ר מהורי"צ להקביל פני הבחורים כשהם הגיעו למונטריאל.



ב"ה ד' ויגש תש"ב תו"ת מאנטרעאל

ישאו הרים ברכה ושלום אל כבוד ידי"ע התמים הנעלה  
עסקן נלהב לכל הקדוש לנו הרה"ח מהור"ר משה  
פנחס שי' ויפיע.

ברוקלין

שלום וברכה.

בטח קבלת את שני מכתביי האחרונים וטרם שקבלתי מענה עליהם.

הנני לבקשך, בזה היום נוסע ש"ב מר יעקב סילווער<sup>36</sup> לקרובו ולקרובי לנויארק, והנני אצלו מפעם לפעם, ער איז ניט קיין גביר, אבל כוונתו היא שלהיות שמשפחתנו בשם הוא משפחה רחבה - אגרויסע משפחה, ומסתמא לא יבוא יחידי, כ"א בצותא מאיזה מי ממשפחתו מנויארק, ותקרבם ולדבר עמם אז זיי דארפען מיך מהנה זיין וכו', הגם שאני כותב שהכל הוא אל רייט ואל רייט, וגם שיש להם זכי' שבאתי למחנם איינער פון די משפחה זיך געראטעוועט, אז זיי דארפען זארגען פער מיר, והעיקר הוא לפי דעתי שתדבר עמם אודות מכונת כתיבה שיקנו לי, שלהיות שאתה יודע איך שצריך לי מכונה כזו, ובהצטרפות כולם שיקבצו מכל א' מהם יהי' 60-70 דאלאר, וקנו לי מכונה, וישלחו עם ש"ב הנ"ל, אין ישיבה קומט זעך[?] צו ניץ די מאשינקע, און סתם גיבען וועלען זיי מיר, קענען גיבען העכסטענס 20 דאלאר, און אז דו וועסט זיי זאגען אז איך בעדארף איין מאשינקע פער 70 דאלאר, רעכען איך וועלען זיי עם ערלעדעקען, עם איז פעהראנען עטליכע וואס זענען אל רייט, און אויב עם וועט זיין נויטיק אויפען ארט זאלסטו זאגען אז דו גיבסט די ערשטע 5 דאלאר על חשבון שלי, אנהויבען זאלסטו אז עם קאסט עפעס מער ווי 70 דאלאר, איך שיהי' תראה על אתר מה שצריך לדבר עמם, ולפי דעתי הוא שבאופן כזה יהי' אפשרות להוציא מהם איזה סכום, ומסתמא תסדר הכל עד היו"ט.

בטח שמעת וקראת במכתב שכתבנו לכ"ק אד"ש אודות הבילדינג של הפאלקס שולע, מחר יהי' נגמר הענין ותפעול הרבה בהעיר, מען וועט ארויסהענגען אגרויסע שולד "תומכי תמימים", און אויך די "הערינג" גיין ארום אבל וחפוי ראש.

(36) אמו מרת יערל סילבערגלייט היתה אחות מרת רייזל ראדאל הי"ד אם הכותב.



וגם אבקשך שתשלח עם הוא תחי', הפארמס מהתעודות שישנם בעד תלמידי ישיבתינו בברוקלען, כי הוא נחוץ לנו מאד, דברתי אודות זה עם הרב ר"י דזשייקובס[א]הן, וגם תזכור את הרה"ח הרש"ל<sup>37</sup>, שבעת שהי' אצלנו, קבל 3 דאלאר מהרב הירשהארן על שנה, בעד הזשורנאל הקריאה והקדושה, ועוד טרם שקיבל אותו, ובכל פעם שהננו אצלו שואל אודותו מפני מה עוד לא קבל? ואין אנו יודעים מה לענות אותו.

בדעתינו לסדר בחינה פומבית באלו הימים עם כל הרבנים וחשובי בע"ב. אקצר ואומר שלום, ואבקשך שתכתוב לי מהנשמע אצלך, ואודות מה שדברת עמם.

והנני ידי"ע הדשה"ט לנצח, ומברך אותך בכט"ס בגו"ד.

בברכת לאלתר לגאולה.

**י. ראדאל**

(37) המשפיע הרב שמואל לויטין.



ט.

ד'ם ג' אסני סת'ים גל'ז אק'ניצ'אל יצ'ו

ישא הני'ם דיר' (שלאים אל) קור  
אז וכו' התאים הלאה הרה'ת חת'ו  
זשה סת'ים אל'ם

ש'ום וכו' (י).

אכת'ק ק'ז'ם ק'ק'צ'ו וואז אאז  
א'ז'א ק'ז'ו' אה של' ק'ז'ת אה הב'מ'ת  
כ'ו' ש'ש'ת' הש'כ' א'ז' ג'י'ל ש'מ'ת א'ר'  
ה'מ'ת א'ת'ת וכו' ש'מ'ת ג'ז' צ'ב הב'מ'ת  
ג'ז' אצ'כ'ס' ושל'מ' א'ת'ת ח'ז' וואז א'ז'ת'  
ש'ש'ת' הב'מ'ת ע' אצ'כ'ס'ה של' ויב'ר'ן ה'ת'  
י'ד'י' ב'א'פ'א'ו'ש'ט' ש' כ'י א'ז' א'ת'ת' י'ז'צ' א'ת'  
אצ'כ'ס'ט' ו'ר'פ'ט' ג'ז' א'ת' ה'ט'ע' ש'ל'ת' ק'ז'מ'ו  
א'ת'ת' י'כ'ל א'ש'ת' א'.

2

ש' ש'כ'ו'ת ב'א'ק'ו' ק'א'פ'א'ז א'ת'ת' ע'  
ש'ל' י'ז'צ'ו' ה'ט'ו'ת ש'א'י'ן ב'י'ד'ה

ו'כ'ת' ע'ש'ים הב'ק'ו'ת א'ת'ת' א'ת'ת'  
ע'ם צ'ו'ת'ק ש'ת'ו' ו'ג'ה'ז ע'ק' א'ת' ה'ט'ו'ת  
ב'י'ד'ה כ'י א'ת'ת' ס'ו'ת'ק ע'ז'ת'ת' ה'ט'ו'ת ה'ת'ת'  
א'ת'ת'ת' א'ת'ת' ה'ת'ת'ו'ת'ת'ת' ס'ת'ו'ת'ת'  
א'ז'ו'ת' ב'י'ד'ה ע'ז'ב א'ז' ה'ט'ו'ת ו'כ'ת'ת'

י'ז'צ'ו' של' ה'ט'ו'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'  
כ'י א'ת'ת' י'ז'צ'ו' ב'ט'ל' ה'א'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'

א'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'  
ז'כ'ו'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'

א'ז'ו'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'  
כ'י א'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'  
ה'כ'פ'ל'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'  
ג'ט'ו'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'  
ק'ז'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'  
ו'כ'י א'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'  
ק'ז'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'

י'ז'צ'ו'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'  
א'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'  
ש'ל' א'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'  
ה'כ'פ'ל'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'  
ש'ל'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'ת'

ב"ה ב' לסדר שופטים תש"ב מאנטרעאל יצ"ו

ישאו הרים ברכה ושלום אל כבוד אחי ורעי התמים  
הנעלה הרה"ח מהור"ר משה פנחס שי" כ"ץ

שלום וברכה.

מכתבך קבלתי במועדו. ומאד מאד לפלא בעיני מה שלא קבלת את ההזמנה כמו שנתקבל השאר. אבל תיכף שלחתי לך הזמנה אחרת, וכן שלחתי ג"כ 23 הזמנות בלי אדריסן, ותשלחם כפי חו"ד. ומאד אבקשך שתשלח הזמנה על אדריסה של ידידינו הת' ידידי דארגאוויטש שי<sup>38</sup>, כי אני איננו יודע את אדריסתו, ותכתב ג"כ לו הטעם שאני בעצמי איננו יכול לשלוח לו.

והננו עושים הכנות לקבל אותך עם זוגתך שתחי', ותביא עמך את הטלית גדול, כי הנני סומך עליך. הטלית הנני מקבל מאת המחותרנים כנהוג.

אודות דירה, עוד לא השגתי. וכעת צייטווייליק, שכרתי דאבעל פארלאר על מקום כשר, ויעזור השי"ת שאשיג דירה טובה.

הועד של הישיבות הקדיש בעדי שכירות, הסכום עוד אינני יודע, בכלל האמעריקאנער אין להם השגות גדולות, פאר זיך האבען זיי גרויסע השגות.

אודות הבנין, יש חדשות, אבל הננו מחכים על גמירת הענין על ביאת הרש"ג שליט"א. ואודות כל עניני הישיבה, תתודע הכל, וגם אנו נתודע הכל, בעת שנתראה אי"ה פא"פ.

וההננו מחכים להתראות עמך, והננו פר"ש ומברכך בכט"ס בגור"ר.

ידי"ע י. ראדאל

נ.ב. לפלא מה שכתבת כי הרבנית שתליט"א של כ"ק אדמו"ר שליט"א לא קיבלה את ההזמנה ששלחתי. והנני אשלח בל"נ מכתב עם הזמנה.

38) ב"ר שמואל, מברעסלאוו. נולד בשנת תרע"ב. למד בתו"ת בשנים תרפ"ח-צ"א בוויילנא ובצ"ב-צ"ד בוואראש, אח"כ הגיע לארה"ב והי' רב ושו"ב בפילדלפא. נפטר בשנת תשס"ד.



*Mrs. Reizel Rodal  
Mrs. Issie Dayod*  
*request the honour of your presence at the  
marriage of their children*  
*Feige*  
*to*  
*Rabbi Joseph Rodal*  
*Tuesday, August the Eighteenth*  
*nineteen hundred and forty-two*  
*nine o'clock p.m.*  
*at the Chevra Kadisha Hall*  
*Fairmount & Hutchison*  
*Montreal Canada*

*Bride's Residence:*  
3760 St. Lawrence Blvd.

*Groom's Residence:*  
3844 Clarke St.

בעוה"ש"י

קול ששון      קול חתן  
וקול שמחה      וקול כלה

למול טובו

תגנו שתכבדים להזמין את מוע"ב לבא להשתתף  
בשמחת כלולת בנינו

החתן החתנים      המלה  
הרב ר' יוסף ראדאל שליט"א      עם ב"ג      פייגה קיפניס תתי

שתחתיים אי"ה בשעה טובה ומוצלחת  
ביום ג' פ' תצא ה' אלול ה'תש"ב

באולם החברה קדישא  
רחוב פקערסאנס והאמשיסאן  
סאנפרעאל, קענעדיע

החופה תהי' בשעה 9 בערב  
הפגלת פנים יח"י בשעה 7 בערב,  
באולם המוזיאון, 5215 הקסטינגטון סט.

הסחנותים:

סרת רייזל ראדאל - סרת מרים וינד

סעון חתני:  
סמ. 3700 לאורקנס בלוו.

סעון חתני:  
סמ. 3844 קליק סמ.

אבי החתן נפטר לפני המלחמה. אמו מרת רייזל הי"ד כבר נרצחה ע"י הנאצים ימ"ש,  
אך טרם נודע לו על כך.

הורי הכלה נפטרו מכבר, וחתום על ההזמנה מרת מרים יגיד, אחותה של הכלה.  
בנות' התחתנו עם התמימים ר' משה חיים ספושניסקי ור' משה פעדער.

# כתבה על החתונה בעיתון "דער חבר"

דער חבר

## נייעס פון ישיבה און מעינהייטען פון "עונג הורים"

### השובת מאסען מיטינג איינגעדארענט דורך דער ליובאוויטשער ישיבה

דונסאג א' סיוחיתו האט די ליובאוויטשער ישיבה איינגעדארענט אין ערד ישרות: הרה"ק קודש שיהל א מאסימינג ענדירטעק די אינטערסעס פון "השבת" בבלי און "הינד" פילם.

מ.ש.ט. האבען אדערסירט דעם עולם הרב מה שליט"א ויזו רבנים פון קאנאדע, הרב הישפרונג פון ערד ישרות שיהל, הרב קאשאלסקי פון ניו יארק און די חתומים פון ליובאוויטשער ישיבה, הרב מרע' מער און הרב וויינבערג.

הרב מה האט געפרעט מיט גרויס פארזיכערט' קיים ווענען די אדישע צרות אין די לענדער וואס זענען אפטרעטן פון שונא און האט איינגעדריקט וואס שפרעסטיגע פראצעסעס נענען דער סיוחיתו וואס גערעט אין דער אדישער מאגנאטע און די גע' ישיבה פון שבת, שיעור און טורת המשפחה דאן האט ער געזאגט: תהיה ביים אפגעבען און הערען, וועלכע און איינגענומען געווארען פון דעם גאנצען עולם מיט געוויי.

הרב לימבערג האט די באוודערט אפגעשטעלט אויך דעם בעיס פון "הינד", וואס זייערע קאפן שטייען ניטש פיל די גרויסע אחריות און בערען ווינען קינער א מרה געוויינט, און גולה אייניקע דלאק וואס דער 13-14 יאריגע באטישקי קען זיין איינברענגען, לויטען די אהים אלס פון לענדען און דער ישיבה, ער וואס מען קען זיין פארענען פארזאמלען עולם בעמא בעמא, עניני תפלה פאר איינברענגען גענוי וואס זייערע קינדער זאלן פון הרב רבן, אויס איינברענגען אונדען ער זאל מילימען אירי בער' ישיבה, און די עטליכע דאזאר איר ניטש איינברענגען, און עס ווען דער כהן פרנסע דאס דעם, אבן הוב' און עס ווען דער גענויס זיין גענויס קיינען וועלכע זאל דעם בון שטענדיג און וויל בעסער די 5 סלעו איינער דאס קען...

הרב וויינבערג האט געשיידעט די איינטיגע אדישע זאגען און ליכט פון דעם מנויט, ישראל דער ליובאוויטשער רבי בייק אדומ"ר שליט"א, אז דאס מאכען מיר איינע דורך די פון ווילע פארזאמלונגען גענוי, "הבלי מישח" און מיר שטענדיג איינע ספר דער טעלה שייכט און די איינטיגע איינע ספר ארטייכ' טארען די חתומים און תשובה געוויקענען ווי צו די ווענען פון דער הייליגער תורה, פון שמואל שבת, שבתות, מרת המשפחה און ווינער תבוסם בדרך התורה ויראה.

דאן האט דער גאנצער עולם געזאגען די קאפיט' לאר תהייה ב' כ"ב מיט גרויס העדויות, עס זען נען אנגענומען געווארען אפגעדיקט רעוויזיעס:

- 1) אלע שטודענטען זאלען אנטייערען צווישען ווינען מיינען און פאנאסטע פאר מיררת שבת, שבתות, שבתות;
- 2) אויטענע פאר גענען די קינדער אין ישיבה, און צו ווינען לערנען, וויש און האבען דאן ניטש ווי ריכטיגע מלס פארשטענדיש פאר רבנים, צו יינערל אדערסירט אן ערד ישיבה, וויצ' פון ווען שוין שיעור די ווינען געשעצט זיין און פארזאמלען און נענען ווינען קינדער אין דער ישיבה;
- 3) צו אריינברענגען א תורה, שמואל שבת, וועלכע

וואו שראפאנאדירען פאר שמואל שבת און טאן אלעס עטליכעס אויך צו פארשטארקען דעם שבת.

און מיט א געפיהל פון העדויות פאר שמואל שבת, החרוה המצות אין זיך דער עולם פאנאדירענענאגען.

### התנהגות פון הרב רא"ל, מנהל הו"ש"א נעפ'אוועט מיט גרויס פייערליכקייט

די גאנצע פאנטראקטער רעליגיעזע אדישע פאר מעלעקענע און נאך אונטער דעם שטארקען איינרוק וואס האט איר זיי איבערגעלאזען די חתונה פון ווענטען ליובאוויטשער'...

ניט נאר האבען די פאנטראקטער רעליגיעזע אירען וויך שמואל געווען איר דער חתונה ווי אויף א שמואל פון א בו תורה, א רב נאך איר האבען זיי זיך שווען אפגערישען מיט זכרונות ימי קדם פאר געטענדיג אין דער ווארעמער סיווישער חתונה סאטמארער.

שוין לאנגלאנג — און אפער נאך קיין פאל — האט פאנטראקטער ניט געמאכט אזא שמואל און וועל' כער עס זאלען אנטפארמל ווערען אלע פארשיינען אדישע און חסידישע סטודענטעס.

געטענדיג זיי אויך דער חתונה האט ער איר געווענליכע שראונטיגענון פון דער אלטער זייט, וואו איר זייער אדישער שמואל בבלי און שמואל ווי א חתונה פארט און געווען אויסגענומען דער חתונה אדישער זייט, וועלכע קענען זייער אפגינגענען אויך די הינען אדישע שמואל.

געטענדיג א טויק אויך דעם אייבענען טיש שבת דעם, שבת מו"ם, פאר דעם חתונה און דער געשענען און איינרוקסאל בילד; אין בילדע ווישען פון דעם חתונה ווען זענען פארט, ווי דער הייליגער האט ער זען הרבנים, הרב מה שליט"א, וועלכע האט אפגעדיקט זיין וואוינשאן — וואס אין אויך ווינט פאר זיין געוונד — כ"ד נייטש צו זיין געמחה של מצוה; די רבנים געקסט סוף די יארל, הרב וויינבערג און הרב כ"ץ, וועלכע האבען פרעווענעט די צענטראלע פון ליובאוויטשער ישיבה אין ברוקלין; די רבנים וואקספאנעל, הרי"ט הארל, ארציאוויטש, יאגעלי, הירשפרונג, הישפרונג א.א.וו. און די חברים פון חתן, די רבנים פון דער ליובאוויטשער ישיבה און ישיבת מרכז התורה און דאן די סובי העיר, ווי פון הרב וואקספאנעל, רעאק' טאר פון "קענענער אלטער", מר שטערגמאנל, טר, י.א.ע.ערע, מר, א.ל.ע.ערע, מר, קענענער און פיל אנדערע.

און אין מיטן זאגען דעם, חתונה תורה למען' מיט בלאס רירט פונד'דיג פנים, פון וועלכע מען קען קלאר און דייטליך אפראפיינענען דעם, יום השבתה' וואס ביי איהם אין דער דאזיגען טאג, און עס סאך' געטענדיג ווי א געדיאנע, און דער פארלאען דעם דעם יום חתונה מיט יום הכפור, וועלכע די רוב' מאכען, אין נאך א עפענדיגען פאסט, ניטש מלוי א טויטען עטאריע'...

דער גאמאר סיוחית וואס דער חתן וויפט און מיט א שטיצען קול, וועלכער ווערט אפער וואס וויי' ער פלץ העכער און העכער און וועלכע זיין וואבאן ער דורך חסדות די פרכה, אאשר פרא שיעור שבתה' וכו' פאסט א שפארקען איינרוק אויך אלע ווערענע און אין א געוויינענער שמואל חתום פון אל גענוי עם, פארקענענען' און צו דער חתונה.

ווייט די חתונה האט געווינען די אויפגעפירט זאקסעס פון דער פאנטראקטער אדישער שפארקען ווען אין צו זעהן פון דעם פאסט, וואס שווענעטער

געשענען האבען זיך פארזאמלען אויך דער גאס געוויינענען די חתונה, וועלכע אין פארזענליכען חתן כותב השמים און ביי קיין פאל האט זיך ניטש געווען קיין מעליכקייט צו פאסט א וועג פאר "התורה כלה" און די חתומים, און וועלכע מען האט די חתונה ניטש געקענט פאסט... עס אין פריז א' נס וואס וילדיג חכמים ניטען זיך דאן אן עצה... און איר שטעלען ווענעט קעשינער עולם מיל' י"ח און געווען פארשטעלעט, האט מען געמאכט די חתונה אין יארד', אבער אויך דאס און ווינען געהאלפען, צו פאסט א וועג פאר די חתומים, און די חתונה וועלכע זענען געווען סודרי קידושי, און צוויקענענדיג זיך דער חתונה אין ניטש געווען קיין אנדערע עצה ווי צו ראטעווען... חתן כלה פון דעם שפארקענען געדיאנע דורך איינברענגען זיין אויך א שמואל ווענען פרוי וועט מלוי.

מיט דעם געזאגען פון דעם אלטער רבי'ס נינו אין ענע געזאגען צו דער חתונה אין און דאס פאר ווערען אקטיוויזען שייטונג אין פארזענליכען די חתונה, די שבת מבור איר דעם הירשפון זאל, פיל געשפילט מיט די חסידים געשען פון שבת, האט זיך פארקוינען פון שפער איר דער גאנצט און הויכעניג גענוג און, וויסנדיג' האבען צוונענענען אן אויסגעווענליכען פרוי וועט שייטונג.

מ.ר. י.א.ע.ערע, פרעזידענט פון חובבי תורה'ס האט פארזענליכען די אפגענומען טעלעגראמעס פון לאנג און איר שמואל און איר שמואל די דרשה'דיג שאקלען פון ליובאוויטשער רב'ין שליט"א, \$200 מרכז ישיבת תומכי תמימים ליובאוויטש \$150; די חברים פון חתן די רבנים פון דער חובבי תורה'ס ישיבה 550.

עס האבען אדערסירט דעם עולם הרב מה שליט"א, וכו' הרבנים פון אפארטען פאר דעם דעם יארל, הרב דרעי'סאכאטא און הרב כ"ץ שליט"א.

מיט א נאך פאנאדירען "התורה וירושלם" האט גע' רעדט הרב כ"ץ, וועלכער אין א פערזענליכע חר פון חתן פארזענדיג וואגענען און ליובאוויטשער ישיבה און שמואל, צייענדיג איינע ווערטער, וועלכע ער האט געזאגען ביים, שבת שלום' וואס מען האט פאר איהם איינגעדארענט אין ישיבה און אטווארע ווען ער האט פארזענען איריאפא א פרעע ציט'ס און איינברענגען פון דער חתומה.

מיט שמואל לאנגע ריזירום פון די רבנים פון ליובאוויטשער ישיבה וואגענען מיט די חתומים און דער ישיבה קטנה האט זיך די חתונה פארזענליכע און דער עולם אין זאל געזאגען אין א נאך געוויינענער שטי' מונג.

וואס אפלאנגען דעם חתן און דער כלה אין איר בערג צו שרייבען, ווייל זיי זענען נעגען אפולער פון דער פאנטראקטער ליובאוויטשער.

דער חתן א דאגן זיין צענערישע ארטייט אלס גענוג פון דער ישיבה' און רעדאקטאר פון דעם עונג הורים ווערען, דער חבר' וועלכע האבען שוין מ"ח פיל פארלאסענע רעזירוינגען צו פארזענליכע, און די חתן מיט קומיט' א דאגה אחרון געזען' סאטמארער ארטייט אין שפארקענען וויסנען אינ' סטודענטעס און פאנטראקטער.

מיר וויינבערג זיי א געמיינדע לעבען וכו'.

ב"ה, י"ג אלול, תש"ב

ברוקלין

ידידי התלמיד החשוב ור"ה אי"א מוה"ר יוסף

שלום וברכה!

בשמך קבל את מכתבי בברכת מו"ט.

במכתבו הוא כותב שמקוה להשי"ת שיעזר לו שביתו יהי"א חסודישע, הנה כל ברכה צריכה לכלי גשמי ומכס"כ ברכה כזו צ"ל הכלי באופן כזה שיהי"א כלי לברכה כזו, ובכל מכתביו האחר הארוכים סכתב בנדון השמועסען בינו ובין זוגתו תחי"הבני חושב שזכר גם ע"ד ההנהגה אחר החתונה שצריכה להיות כראוי לתלמיד תו"ת, שהדי החילוק בין תלמיד תו"ת ובין תלמידי שארי ושיבות אינו רק בעניני יד"ש אלא העיקר בעניני מס"ב על תורה ועל הנהגה וכמבואר בדא"ח מס"ב ענינו מסירת הרצון, והנהגה בכלל צ"ל אשר אשת תלמיד תו"ת צריכה לשאת פאריק כמה שלא יכבד לה דבר זה אבל אחרת אי אפשר ואי רשאי להיות, ובפרט אתם התלמידים במאנמדעאל שיש לכם התחייבות גדולה לקדוש השם, ב"ה נתנו לכם קבלת פנים כזו מכל חלקי העיר והמדינה, וואס איר זייט דאס ווייט ווייט ניט ווערט, וזהו רק זכותו של נשיא תו"ת הוד כ"ק אאמו"ר הרה"ק זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע שעמדה לכם, וצריכים אתם כלכם לשמח לעשות מס"ב הכי גדולה לקדש שם שמים ושם החסידות והחסידים ושם אבותינו דבותינו הקי, ודבר כזה של הנהגה טובה דלעיל איז א גאנץ געווענליכע ורחוקה מאד מענין מס"ב. אתרי כל האריכות הבני אומר לו בקיצור דקיצור אשר זוגתו תחי"א צריכה לשאת פאה נכרית ואחרת א"א.

**RABBI I. SCHNEERS**  
**OF LUBAWITZ**  
 770 EASTERN PARKWAY  
 BROOKLYN, N. Y.  
 SLODUN 6-2918

אחרי השבע בולכות בשם יקח עצמו לעבודה  
 של הישיבה קטנה להבגים וואס מער קינדער  
 ולהעמיד את העבודה על הגובה הראוי.  
 הבני מתפלא שלא קבלתי מענה על מכתבי  
 האחרונים בעניני התפמולה, הן לו בפרט, והן  
 לתלמידי התמימים.

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א

מוזכר מ. אשכנזי



ב"ה ב' לסדר נצו"י י"ח אלול<sup>39</sup> תו"ת מאנטריאלי

כבוד ידי"ע הרה"ג הרה"ח האברך המצויין  
והתמים הנעלה הרמ"פ כ"ץ שי'

שלום וברכה.

מכתבך קבלתי ע"נ, ורב תודה בעד כתיבתך תיכף בעת שבאת לבינתך, והנני אסיר לך תודה מקרב ולב עמוק בעד התענינותך, ואהבתך, והמסירה ונתינה שהראית לי בזה שבאת לשמוח בשמחתי, והעיקר, די איבערגעגעבענקייט און די שמוסען ווי איין טרייער ברידער. ויעזור השי"ת לך שתראה נחת מכל א' וא' מאתנו, ותזכה לשמוח עם אביך ואמך וכל קרוביך בזמן הכי קרוב.

אח יקר, לא אוכל מלמנוע ומלבשר לך, שהשגתי דירה טובה ונאה כמעט בחצי חנם. והוא, כי אחד ממכירי וקרוב לה, נסע מכאן לאה"ב, ונתן לו את הדירה שלו בעד \$190, ביחד עם טשעסטערפעלד, ודיינינג רום סעט, ודברים קטנים מכלי הבית. הדיינינג רום סעט הוא במצב טוב. והנני טרוד מאד בסידור הבית, ווארים זי קען כמעט גאר ניט טהוען, זי פיהלט זיך היינט זער שוואך, ותסלח לי על איחור כתיבתך לך, והנני מקוה כי בעזר השי"ת אסתדר עד היו"ט בחיים של תורה.

ועכשיו הנני לוקח א"ע אל עבודת הישיבה, כי בעת החתונה ובזמן של שבעת ימי המשתה לא פעלתי מאומה, ועכשיו ניכר ההעדר העבודה על כל צעד וצעד, כי עיקר הי' בזמן הנ"ל אודות תלמידים חדשים. ועכשיו הננו מגישים לסדר תעמולה עבור תלמידים, והננו מעתיקים גרויסע פלאקאטען, ונסדר איזה מאסען מיטינג ונאומים בבתי כנסיות, אבל העיקר החסרון הוא כי אין לנו מקום ללימוד בצענטער של העיר, ובפרט בימים האלו, וואס איטליכע שוהל איז אויסגעפוצט, און מען לאזט ניט אפילו אריין גיין. והחסרון השני הוא, כי אין אנו לומדים חכמת הכתיבה, א קינד דארף קענען שרייבען יודיש און העברעאיש, טענעהן די עלטערען אין די תלמוד תורה באקומט ער עס, דאס און ביי אונדז נישט אלץ דאס זעלבע, עס איז ניט דא קיין פלאץ אויף דעם אוי א בנין! אוי א בנין! זה הוא הרפואה לכל.

39) תש"ב.

הנני מתפלא עליך מאד ווי טהוט מען אזא זאך, קבלתי מכתב מכ"ק אד"ש זער  
אשארפין בריוו אודות פארוק, והנני נבוך ואינני יודע מה לעשות...

בכ"א מען גייט טוען אזוי...

הננו מוציאים לאור החוברת השלישי של דער חבר<sup>40</sup>, אם תרצה, תוכל להמציא  
לו איזה מאמר קצר, וכן לשנה טובה באגריסונג ממך. וכן בדעתי לסדר ??? א'  
בהחבר, בריוולעך שרייבען פון די תלמידים פון ברוקלין להתלמידים שבכאן, והנני  
אבקשך לסייע לנו בזה, שעוד על החוברת הנוכחי יכתוב תלמיד א' מברוקלין  
להתלמידים שבכאן מכתב גלוי, ואסיים ואומר שלום מאת אדון השלום, והנני  
מברך אותך בכט"ס בגו"ר, ומברך אותך בברכת כתיבה וחתימה טובה, ונזכה לשמוע  
ולהשמיע בשורות טובות, ונזכה לקבל פני משיח צדקינו תחת דגל של כ"ק אד"ש.

אחיך לנצח יוסף ראדאל

זוגתי תח' מברך אתכם בכתיבה וחתימה טובה, ונותן תודה לזוגתך תח' בעד  
הכתיבה, ובאלו הימים תכתב תשובה, כי אין לה כעת פנאי ומבקשת סליחה מאת  
זוגתך תח'.

הכתובת שלי:

Rodal 109 LAURIER W. AP. 3

(40) העיתון של הישיבה.



יא

ה"ה מנצח אלפי אצורה נא ואנא את... תהיה

זוב יהי הארץ החצות המאם הנצורה  
הדרה מהווה יתע

אלו וקרי...  
מתוך קולו של ה' ויהי ה' ויהי ה' ויהי ה'  
אלו וקרי... יתע

מן הניגון של המזמור...  
היה זה אלפי ה' ויהי ה' ויהי ה'  
היה זה אלפי ה' ויהי ה' ויהי ה'

היה זה אלפי ה' ויהי ה' ויהי ה'  
היה זה אלפי ה' ויהי ה' ויהי ה'  
היה זה אלפי ה' ויהי ה' ויהי ה'

יהי זה אלפי ה' ויהי ה' ויהי ה'  
היה זה אלפי ה' ויהי ה' ויהי ה'  
היה זה אלפי ה' ויהי ה' ויהי ה'  
היה זה אלפי ה' ויהי ה' ויהי ה'  
היה זה אלפי ה' ויהי ה' ויהי ה'  
היה זה אלפי ה' ויהי ה' ויהי ה'  
היה זה אלפי ה' ויהי ה' ויהי ה'  
היה זה אלפי ה' ויהי ה' ויהי ה'  
היה זה אלפי ה' ויהי ה' ויהי ה'  
היה זה אלפי ה' ויהי ה' ויהי ה'

ב"ה מוצש"ק לסדר אעברה נא ואראה את [ואתחנן] . . תשג"ה

כבוד ידי"ע האברך המצויין התמים הנעלה הרה"ח מהור"ר רמ"פ שי' שלום וברכה.

מכתבך קבלתי ע"נ, וגם הברכת מז"ט שבתוכו, ויהא רעוא שנזכה לבשר ולהתבשר בקרוב ממ"כ, והנני אסור לך תודה רבה בעד מכתבך.

בין הניירות שלי מצאתי מכתב "ברכת ברוך הבא" מן כ"ק אד"ש אל ידי"ע אחיך היקר ה[???] יהושע שי'<sup>41</sup>, (יעזור לו השי"ת בכל מקום שהוא ויוציאו ממצר אל המרחב), והנני שולח אותו בזה.

התמים החדש דובער נפתלי<sup>42</sup>, וויינט צוביסליך, כפי הנראה, הוא דואג על מה ששכח כל לימודו שלמד, והעיקר, ער וועט דארפען נאך אמאל גיין אין חדר אריין, וב"ה הוא בקו הבריאות, והחברה שלנו אוהבים אותו און שפילען זיך מיט אים.

מסתמא הנך יודע, שבקרוב תהי' תנאים למז"ט אצל ידידינו התמים יוסף וויינבערג שי'. עס איז שוין א אלטע מעשה, עוד קודם השידוך שלו, והסכמת כ"ק אד"ש לא הי' עד העת הנוכחי, ועכשיו בא הסכמת אד"ש לעשות תנאים לאחר שבת נחמו.

הבדק הבית עוד לא נגמר, וכפי הנראה על ח"י אלול יהי' נגמר הבית לשם ולתפארת של תומכי תמימים. הננו עושים ג"כ מקוה קטנה בהשיבה, והמקוה יהי' נגמר בשובע זו להצלחה, הוצאת הבדק יעלה לערך 6 אלפים \$ והננו מקוים שהחונכת הבית יביא את הסכום הנ"ל.

התחלתי לעבוד בענין הפאראקיעל – הגם בלי חשק, כי בעת שכ"ק אד"ש זרז בזה בשנה דאשתקד, ועכשיו כתבנו לכ"ק אד"ש שלשה מכתבים ולא קבלנו שום מענה, זולת מהרש"ג שכתב "לפי דעתו" – אבל הקישוים מפאת דוחק המורים הם גדולים, ויעזור השי"ת שנצליח.

הנני מבקש אותך שתשלח לי את המכתב של כ"ק אד"ש אודות ח"י אלול, כי

(41) יהושע ברוך הכהן כץ הי"ד אח של המחבר שלמד בתו"ת אטוואצק בשנת תרח"צ, ובשנת תש"א סודרה לו ויזה לארה"ב בתור תלמיד הישיבה.

(42) בערעל ראדאל שיחי' בנו של הכותב שנולד אז.

לא השגנו אותו עד הלום, והתודענו מזה מן התל' מנחם מענדל שי' טענענבוים, כי בא מן טאראנטא ואמר, שבא איזה מכתבים הנ"ל אל טאראנטא, ולפלא גדולה בעינינו על מה שלא נשלח אלינו, וכי היינו גרועים מן טאראנטער בעלי בתים? בכ"א הנני מבקש אותך שתשלח לי אחד.

כן הנני מבקש אותך שתתענין ותקנה עבור הישיבה במאנטרעאל א שרייב מאשינקע אידישע, וזה הרבה פעמים שכתבנו להרש"ג ולכל או"א בפרט אבל אין קול ואין עונה, והנני לבקשך בזה שתתענין בזה, כי הוא ממש הכרחיות בעד הישיבה, במטרופליין כנויארק איננו קשה להשיג איזה מכונת כתיבה, ואני אחראי בעד המחיר, ותיכף אשלח לך המחיר, והנני מבקש אותך שתכתוב לי אודות זה.

ואסיים ואומר שלום מאת אדוה"ש, ונזכה לקבל משיחינו בקרוב ממש בהתגלותו.

ממני[?], ידי"ע לנצח י. ראדאל



המכתב ואתך הסליחה.

ועכשיו, הנני להוסיף שזה איזה שבועות שראיתי בהעתונים בהרשימות מן רוסי' בין השמות הי' "שלמה הושע אייזענבערג, אפשר הוא זה ידידינו התמים שלמה משה שי"<sup>44</sup>, כי מלת "הושע" בודאי הוא טעות, ע"כ אבקש אותך שתתענין אצל האפיס של אידישען קאנגרעס ותתודע אצלם מזה,

כן אבקש אותך שתתענין אצל בני משפחתו שיגישו בקשה בעדו לוואשינגטאן, כי כפי הנשמע אין זה מן הדברים הקשים, זולת דבר הקשה הוא שיהי' הרצון הטוב....

הרה"ח והרה"ג הרש"ל<sup>45</sup> שי' מתאכסן אצלי, ובעז"ה מיר שמוסען אלע נאכט ביז 2-3, אצלו אין חסר אפילו אם נדבר עמו שבועות שלימות, בד"כ הנני מתענין איך גיב אכטונג און אלעס, ואוכל בשר עוף כי כ"ק אד"ש צוה עליו ער זאל זיך צוזעהן. כבר קבלנו המכתב מהרש"ג שכותב שאיזה תלמידים ידרשו לברוקלין, ובדעתנו שעוד טרם .... נתראה כולנו יחד ונקבל פני משיח צדקיניו בהתגלות...

מטעם הועד הישיבות עוד טרם שנתנו המעות, כי זה שלשה שבועות שלא נתנו לנו הטשעק המגיע לנו מדי שבוע בשבוע, כי הם תבעים את הרש"ג לד"ת.

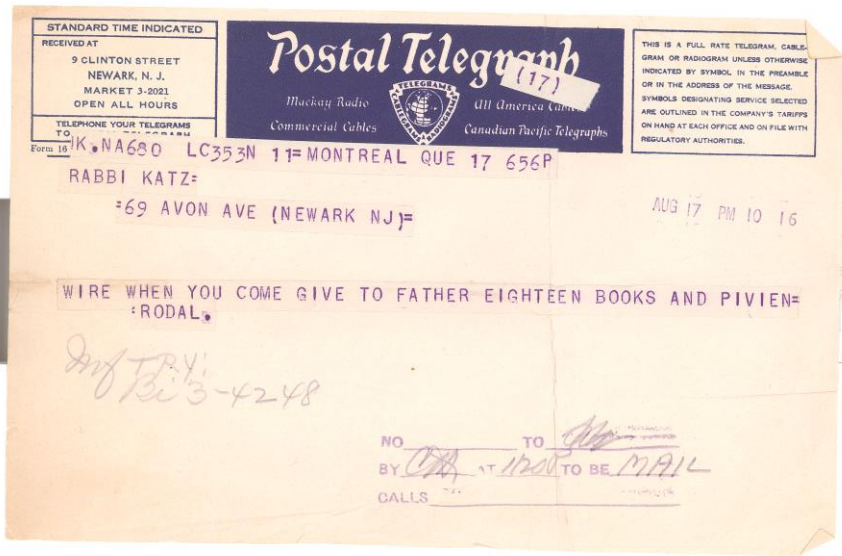
און רש"ג מיינט, אז נאר אויב מיר וועלען נאר וועלען, מאכט מען א קאמפייין אויף 10 טויזענט דאלאר, בכ"א ער האט פערקאכט[?] ביים רבין שליט"א, אגיטע קאשע ער וואלט באדארפען טרעפען אויף ליטווישע בחורים.

אקצר ואומר שלום מאת אדה"ש, ידיך לנצח י. ראדאל

(44) שלמה משה אייזענבערג הי"ד ב"ר שמואל אליעזר מקינסק עיריה של רמ"פ, נולד בשנת תרע"ה, למד בתו"ת בווארשא-אטוואצק בשנים תר"צ-צ"ח, כשהתחילה המלחמה השתדל לברוח מפולין לוילנא ולא הצליח, בשנת תש"א סודרה לו ויזה לארה"ב בתור תלמיד הישיבה.

(45) המשפיע הרב שמואל לווטין, עיין בהמכתבים דלעיל.

יג.46



Aug 17 Pm 10 16

RABBI KATZ=

=69 AVON AVE (NEWARK NJ)=

WIRE WHEN YOU COME GIVE TO FATHER<sup>47</sup> EIGHTEEN  
BOOKS AND PIVIEN=

:RODAL.

(46) מצילום טעלעגראם וכוונתו אינו ברורה, ואין נכתב בה איזה שנה ואפשר שהוא בתש"ב קודם שרמ"פ בא להחתונה.

(47) לכאורה הכוונה לכ"ק אדמו"ר מהוריי"ץ.



## הרב יוסף הכהן ראדאל אצל הרבי



ביקורו האחרון לפני פטירתו

## מרת פייגא ראדאל אצל הרבי



## סיפורים שרשם אבי החתן מפי ר' בנציון ריידער ע"ה

ב"ה. י"א שבט תשנ"ה

רשימת סיפורים ממר ריידר

### תש"ל

(א) בטשעלאנג' (שהוציא לאור לאחר י' שבט תש"ל) לא הי' תמונה לשים באחרונה (בהכתבה ע"ד ס"ת), וכשמר ריידר המתין ליחידות, בא רחי"ק עם התמונה איך שכ"ק אד"ש נותן הכתר על הס"ת (של משיח), הדביק את זה בסוף הספר, ונתן הספר לכ"ק, ואמר שהטעם שהמתינו כ"כ זמן (להו"ל דהספר) היא דלא הי' להם ע"ע התמונה הסופית.

הביט כ"ק בסוף הספר ואמר שכנראה יש ג"כ תמונה שלי בתחילת הספר וכמו"כ כמ"פ באמצע, והרי אנשים יאמרו יש "טו מאטש רבי".

וענה הנ"ל: והרי"ז כל ענין חב"ד (רבי בכל מקום וכו'),

ואמר כ"ק: התחילה לא, שהרי חסידות בן מאתיים שנה ואני רק 68.

### תשל"א

(2) בטשעלאנג' הב' (ע"ד א"י) לא ידעו איך לשום הגבולים, וענה שיעשה "אייטליין" ורק יציין ה' ערים (ירושלים, חברון, צפת, כפר חב"ד ונחלת הר חב"ד). ושיהי' ג' תמונות, הרש"ב הריי"ץ ו..הרבי, בתור סגול, והרבי

באמצע (היינו מתחת) שהנקודה הזו של הסגול מאחד שאר הנקודות.

3) יום הולדת של שז"ר (ר"ח כסלו), נסע (בהוראת כ"ק) מר ריידער וגיסו עם ר' נחמן סודאק. הרבי אמר שכשיבוא שם יקבל עוד שליחות, הרבי ג"כ אמר שיעשה "טשעלענג" בכרוך מפואר. עשו, וג"כ שלחו כזו להרבנית (בכדי שהרבי יראה).

כשבאו לשז"ר ונתן לו הספר (שאמר הרבי שיהי' בב' "בוקמארקס"), אמר שז"ר שצריך לעשות ספר מיוחד ע"ד א"י.

למחרת צלצל ריידער לחדקוב, ושאל אם זהו כוונת הרבי (ע"ד השליחות הבאה), וענה הרבי (שהי' על הקו) "יע".

הם נסעו (ר' נחמן סודאק, ריידער וגיסו) לארכה ולרחבה. היו ב"ארמי ביים" סודי, ולכתחילה לא הועילו להם להיכנס, המפקד בא ואמר שלחסידיים של הרבי אין "פרונטיר" ויכולים להיכנס.

כשהיו ביחידות (ריידער וגיסו), שאל הרבי שמסתמא חו"ד ע"ד א"י היא כמו אני – אף שלא הייתי שמה, והיא שאא"פ ליהודי להיות "אייטיסט" מכיון שלמד פעם חומש או נבואת ירמיהו.

בל"ח הי' מר ריידער ב"אירפורט" ונסע אל על, שאל ה"סקיורטי" מפני מה אתה נוסע על אירון זו, וענה הרי אתה רוצה "ביזנעס", לא? – זה פלייט טוב בזמן שאני צריך. ה"סקיורטי" המשיך לשאול: אתה מחב"ד? איך מרגיש הרבי? (זה הי' לאחר שמע"צ ל"ח), מר ריידער ענה ושאל אם הוא דתי, ענה שלא, הוא "אטיסט", אמר לו ריידער מסר הרבי (שאא"פ להיות "אטיסט") הנ"ל התחיל לבכות, ואמר למסור ד"ש להרבי.



ליזמות

החתן הרה"ת יוסף הלוי

והכלה חנה

שיחיו לעווענטאל

.

יה"ר שיבנו בית בישראל

בנין עדי עד על יסודי התורה והמצוה

כפי שהם מוארים במאור שבתורה

זוהי תורת החסידות

לנחת רוח כ"ק אדמו"ר